Vitthalrao Patil Mahavidyalaya, Kale

AISH CODE – C11239

NAAC SSR Cycle – II (Jan.2023)

Criterion 2- Teaching Learning and Evaluation

2.5. Evaluation Process and Reforms

2.5.1 QlM

Mechanism of internal/ external assessment is transparent and the grievance redressal system is time- bound and efficient

Internal Evaluation

Shri Data Shikshan Prasarak Mandal, Panutre Sanchalit

Vitthalrao Pati Mahavidyalaya (Arts, Commerce & Science) Kale

Tal-Panhala, Dist-kolhapur

सर्व विभाग दि.२०.०८.२०२२

सुचना

महाविद्यालयातील बी.ए.प्रथम आणि व्दितीय वर्षाच्या सर्व विद्यार्थ्यांना सूचित करण्यात येते की शैक्षणिक वर्ष २०२१-२२ मधील आपापल्या वर्गाची व्दितीय घटक चाचणी परीक्षा दि.२३.०८.२०२२ रोजी सकाळी ९.०५ ते १०.०० या तासीकेच्या वेळेत होईल.याची नोंद घ्यावी.

- B.A.I
- B.A-I

I/C PRINCIPAL
Vitthalrao Patil Mahavidyalaya, Kale
(Arts, Commerce & Science)
Tal. Panhala, Dist. Kolhapur

SHIVAJI UNIVERSITY, KOLHAPUR

VITTHALRAO PATIL MAHAVIDYALAYA, KALE

B. A. I (Semester- I) Examination March / April, 2021

Indian Economy Paper - I

Sub. Code: 71230 DSC-B

Day and Date: **Total**

Marks: 50

Time:

Instructions: **1) All Question are compulsory**

2) Each Question Carry Equal Marks.

....

खालील प्रश्नाचे योग्य पर्याय निवडून त्यांची उत्तरे प्रश्नपुढील चौकोणात लिहा.

Q. 1. स्वातंत्र्यप्रतीच्यावेळी भारतीय अर्थव्यवस्थेची वैशिष्ट्य कशा प्रकारची होती ?

(A) वसाहतवादी अर्थव्यवस्था (B) सरंजामशाही अर्थव्यवस्था

(C) मागासलेली अर्थव्यवस्था (D) इतर सर्व

Q. 2. कोणत्या देशाच्या अर्थतज्ञाच्या मते भारतीय भांडवल हे लाजरे आहे ?

(A) अमेरिका (B) फ्रांस (C) इंग्लंड (D) जर्मनी

Q. 3. स्वातंत्र्यप्रतीच्यावेळी भारतीय अर्थव्यवस्थेत किती टक्के लोक शेतीवर अवलंबून होते ?

(A) ५८.५ (B) ७० (C) ६८ (D) ५६.८

Q. 4. स्वातंत्र्योत्तर काळात भारतीय अर्थव्यवस्थेत स्थूल देशांतर्गत उत्पादनात उद्योग क्षेत्राचा हिस्सा कशाप्रकारे बदलत गेला आहे ?

(A) वाढत (B) घटत (C) स्थिर (D) यापैकी नाही

Q. 5. भारताची दुसरी पंचवार्षिक योजना कोणाच्या प्रतीमानावर आधारित होती ?

(A) धनंजय गाडगीळ (B) एस . चक्रवर्ती

(C) ब्रम्हानंद वकील (D) प्रा. पी. सी. महालनोबीस

Q. 6. स्वातंत्र्योत्तर काळात भारतीय अर्थव्यवस्थेत कोणत्या क्षेत्राचा उदय झाला ?

(A) खाजगी (B) सार्वजनिक

(C) खाजगी व सार्वजनिक (D) यापैकी नाही

I/C PRINCIPAL
Vitthalrao Patil Mahavidyalaya, Kale
(Arts, Commerce & Science)
Tal. Panhala, Dist. Kolhapur

Q. 7. भारत मनुष्यबळ, विशेष कौशल्ये व तंत्रवैज्ञानिक इत्यादी क्षेत्रात सध्या जगात कितव्या क्रमांकाचा देश म्हणून ओळखला जातो ?

(A) दुसऱ्या (B) तिसऱ्या (C) चौथ्या (D) पाचव्या

Q. 8. " गरिबांच्या सुप्त शक्तीत व त्यांच्या कौशल्यात जशी वाढ होत जाईल, तशी त्यांना दारिद्र्यापासून मुक्त होण्याची प्रेरणा मिळते " असे मत कोणी मांडले ?

(A) प्रा. लेविस (B) प्रा. गुंन्नार मिर्डाल

(C) प्रा. नर्क्स (D) प्रा. अमर्त्य सेन

Q. 9. " एका बाजूला देशातील सर्वांचे संघटन व दुसऱ्या बाजूला सर्वांसाठी त्यांचा लाभ." असे झाले तर खालीलपैकीकोणत्या घटकाचे उद्दिष्ठये साध्य होतील ?

(A) दारिद्र्य निर्मूलनाचे (B) आर्थिक विकासाचे

(C) समावेशक वृद्धीचे (D) वरील सर्व

Q. 10. अर्थव्यवस्थेत रोजगार निर्मितीला प्रोत्साहित करणारे धोरण राबविणे हे खालीलपैकी कोणत्या घटकाचे वैशिठ्ये आहे ?

(A) दारिद्र्य निर्मूलनाचे (B) आर्थिक विकासाचे

(C) समावेशक वृद्धीचे (D) वरील सर्व

Q. 11. " श्रीमंताची श्रीमंती व गरीबाची गरिबी कमी करण्याचा प्रयत्न केल्यास अर्थव्यवस्थेत समावेशक वृद्धीचे उद्दिष्ठये साध्य होतील " असे मत कोणी मांडले ?

(A) प्रा. लेविस (B) प्रा. गुंन्नार मिर्डाल

(C) प्रा. नर्क्स (D) प्रा. अमर्त्य सेन

Q. 12. " स्त्रियांचे सबलीकरण करणे. " हे खालीलपैकी कोणत्या घटकाचे महत्वाचे निकष आहे ?

(A) दारिद्र्य निर्मूलन (B) आर्थिक विकास

(C) समावेशक वृद्धी (D) शाश्वत विकास

Q. 13. " शाश्वत विकासाचे दर्शक खालीलपैकी कोणते आहेत ?

(A) शुध्द पिण्याच्या पाण्याचा पुरवठा (B) स्थूल देशांतर्गत उत्पादनात वाढ

(C) स्वच्छ व शुध्द हवा (D) वरील सर्व

Q. 14. उपभोगाशी निगडीत असलेले दारिद्र्य देशातील कोणत्या राज्यात सर्वाधिक आहे ?

(A) मध्ये प्रदेश (B) ओरिसा (C) बिहार (D) झारखंड

Q. 15. " राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार हमी योजना " या कायद्याअंतर्गत देशातील अकुशल कामगारांना एका वर्षात किमान किती दिवसाच्या रोजगाराची हमी देण्यात आली आहे ?

I/C PRINCIPAL
Vitthalrao Patil Mahavidyalaya, Kale
(Arts, Commerce & Science)
Tal. Panhala, Dist. Kolhapur

Shivaji University, Kolhapur

Vitthalrao Patil Mahavidyalaya, Kale

B.A.(Part-I) (semester-I) (CBCS)Examination, March.-2021

Sub.History- Rise of Maratha power (paper I) Sub. code 71228

Date: 23/08/2021 Time:4.30 to 5.30P.M. Marks:50

१शहाजी राजे भोसले यांचा मृत्यु कर्नाटक मध्ये ......येथे झाला.

अ] बेदनूर ब] बंगरुळ क] होदिगिरे ड]बाळापूर

२ राईज ऑफ मराठा पॉवर हा ग्रंथ ......यांनी लिहिला.

अ] म.गो.रानडे ब] गो.स.सरदेसाई क] अ.रा.कुलकर्णी ड] डॉ.बाळकृष्ण

३ प्रतापगड युद्धावेळी छ.शिवाजी राजांचा वकील ......हा होता.

अ] कृष्णाजी कुलकर्णी ब] काझी हैदर क]पंताजी गोपीनाथ ड] संभाजी

४ १० नोव्हें.१६५९ रोजी ......ही ऐतिहासिक घटना घडली.

अ]शाहीस्तेखान हल्ला ब]अफझल खान वध क]पन्हाळा सुटका ड] राज्याभिषेक

५ सूरत शहराच्या संरक्षणाची जबाबदारी ......याच्यावर होती.

अ] सय्यद बंडा ब] अफझल खान क] शाहीस्तेखान ड] इनायत खान

६ छत्रपती शिवाजी महाराजांची ......ही पहिली राजधानी होती.

अ] रायगड ब] राजगडक] पन्हाळा ड] शिवनेरी

७ सूरत वरील पहिली स्वारी सन......मध्ये झाली.

अ] १६६२ ब] १६६३ क] १६६४ ड] १६६५

८ छत्रपती शिवाजी महाराजांनी शाहीस्तेखानावर हल्ला सन ......मध्ये केला.

अ] १६६२ ब] १६६३ क] १६६४ ड] १६६५

I/C PRINCIPAL
Vitthalrao Patil Mahavidyalaya, Kale
(Arts, Commerce & Science)
Tal. Panhala, Dist. Kolhapur

९ शहाजी राजांच्या कर्नाटकातील जहागिरीचा कारभार ......पाहत होते.

अ] संभाजी ब] राजाराम क] व्यंकोजी ड] शाहू

१० व्यंकोजीने कर्नाटक जहागिरीची राजधानी बंगळुरहून ......येथे हलविली.

अ] वेलोर ब] जिंजी क] रायगडड] राजगड

११ हैद्राबादचे पूर्वीचे नाव ......हे होते.

अ] भागानगर ब] दौलताबाद क] तिरूवाडी ड] म्हैसूर

१२ शिवाजी महाराजांनी श्रीशैलय मल्लिकार्जुन येथे कृष्णा नदीवर ......घाट

बांधला.

अ] भवानी ब] जगदंबा क] घाटजाई ड] श्रीगणेश

१३ पुरंदरचा तह सन ......मध्ये झाला.

अ] १६६३ ब] १६६४ क] १६६५ ड] १६७५

१४ कर्नाटक मोहिमेवरून......मध्ये छत्रपती शिवाजी महाराजपन्हाळ्याला दाखल झाले.

अ] १६७५ ब] १६७६ क] १६७७ ड] १६७८

१५सन ...... मध्ये शिवाजी महाराज आग्रा येथून निसटले.

अ] १६६५ ब] १६६६ क] १६६७ ड] १६६८

१६ शिवाजी महाराजांनी ......यांना जिंजीचा किल्लेदार नेमले.

अ] रायाजी नलगे ब] राजाराम क] व्यंकोजी ड] संभाजी

१७ औरंगजेबाचा मृत्यु सन ......मध्ये झाला.

अ] १७०० ब] १७०५ क] १७०७ ड] १७०८

I/C PRINCIPAL
Vitthalrao Patil Mahavidyalaya, Kale
(Arts, Commerce & Science)
Tal. Panhala, Dist. Kolhapur

१८ हुकूमतपन्हा असे ......यांना म्हटले जाते.

अ] रामचंद्रपंत अमात्य ब]राजाराम क] संभाजी ड] निराजी

१९ छत्रपती संभाजी महाराजांची समाधी ......येथे आहे.

अ] नाशिक ब] वढू क] कोल्हापूर ड] संगमेश्वर

२० राजाराम महाराजांचा जन्म ......येथे झाला.

अ] राजगड ब] पन्हाळा क] रायगड ड] पुरंदर

२१ छत्रपती संभाजी राजांनी ......हा ग्रंथ लिहिला.

अ] बुद्ध चरित्र ब] बुधभूषणमक]अनुपुरान ड] शिवभारत

२२ रायगड ......याने जिंकला.

अ] मुकर्रब खान ब] कासिम खान क] दिलेरखान ड] झुलफिकारखान

२३ छत्रपती संभाजी राजांचा जन्म ......किल्ल्यावर झाला.

अ] शिवनेरी ब] राजगड क] पुरंदर ड] सिंहगड

२४ कवी परमानंदाने ...... ग्रंथ लिहिला.

अ] शिवपुरान ब] शिवगर्जना क] शिवमहिमा ड] शिवभारत

२५ आज्ञापत्राची मूळ संहिता......लिपीमध्ये लिहिली आहे.

अ] देवनागरी ब] मोडी क]ब्राम्ही ड] अरबी

I/C PRINCIPAL
Vitthalrao Patil Mahavidyalaya, Kale
(Arts, Commerce & Science)
Tal. Panhala, Dist. Kolhapur

SHIVAJI UNIVERSITY, KOLHAPUR

Blank Student Activity Mark Entry Check List For Exam March-2021

Course : 2324-B.Sc. (CBCS)

Pattern : semester cbcs

Course Part : B.Sc. CBCS Semester II

Activity Name : PHYSICAL EDUCATION (compulsary) 10 marks

Max. Marks : 10

College : 250-Vitthalrao Patil (Arts, Commerce & Science) College,Kale,KOLHAPUR

Seat No	Marks	Seat No	Marks	Seat No	Marks
10200	AB	10246	10	10290	AB
10202	10	10247	10	10291	10
10203	10	10248	10	10292	10
10204	10	10249	10	10293	10
10205	10	10250	10	10294	10
10206	AB	10251	AB	10295	10
10207	10	10252	10	10296	10
10208	10	10253	10	10297	10
10209	10	10254	AB ~~10~~	10298	10
10210	10	10255	10	10299	10
10211	10	10256	AB	10300	10
10212	10	10257	AB	10301	10
10213	10	10258	10	10302	10
10214	10	10259	09	10303	10
10215	AB	10260	10	10304	10
10216	AB	10261	10	10305	10
10217	10	10262	10	10306	10
10218	10	10263	AB	10307	10
10220	10	10264	10	10308	10
10221	10	10265	10	10309	10
10222	AB	10266	10	10310	AB
10223	AB	10267	10	10311	10
10224	10	10268	10	10312	10
10225	10	10269	10	10313	10
10226	AB	10270	AB	10314	10
10227	10	10271	10	10315	10
10228	10	10272	10	10316	10
10229	AB	10273	10	10317	10
10230	10	10274	10	10318	10
10231	10	10275	10	10319	10
10232	10	10276	10	10320	AB
10233	10	10277	AB	10321	AB
10234	10	10278	AB	10322	AB
10235	10	10279	10	10323	10
10236	AB	10280	10	10324	10
10237	10	10281	09	10325	10
10238	AB	10282	10	10326	10
10239	AB	10283	AB	10327	AB
10240	AB	10284	10	10328	10
10241	10	10285	AB	10329	10
10242	10	10286	10	10330	10
10243	10	10287	10		
10244	AB	10288	AB		
10245	10	10289	10		

Total Student : 129 Absent : -

Ab = Absent

Date : 02/09/2021

A-29

SHIVAJI UNIVERSITY, KOLHAPUR

College Confirm Mark Entry Check List For Exam Oct-2021

Course : B.A. (C.B.C.S) Pattern : SEMESTER

Course Part : B.A.(CBCS) PART 3 SEM 5 (199 -History)

Paper : (75556) 75556-HISTORY-VII DSE-E61 (Termwork)

Max. Marks : 10

College : (250) Vitthalrao Patil (Arts, Commerce & Science) College,Kale

Seat No	Marks	Student Sign	Seat No	Marks	Student Sign	Seat No	Marks	Student
51364	9							
51365	9							
51366	10							
51367	9							
51368	10							
51369	10							
51370	9							
51371	10							
51374	9							
51375	10							

Total Student :	10	Absent : -	0

VITTHALRAO PATIL MAHAVIDYALAYA, KALE · VPM · Arts, Commerce & Science

Internal Examiner

Principal

PRINCIPAL
Vitthalrao Patil Mahavidyalaya,
(Arts, Commerce & Science)
Tal. Panhala, Dist. Kolhapur

Principal

Seminar
Sem V

SHIVAJI UNIVERSITY, KOLHAPUR

College Confirm Mark Entry Check List For Exam Oct-2021

Course : B.A. (C.B.C.S)   Pattern : SEMESTER

Course Part : B.A.(CBCS) PART 3 SEM 5 (67 -Hindi)

Paper : (75551) 75551-HINDI-VII DSE-E6 (Termwork)

Max. Marks : 10

College : (250) Vitthalrao Patil (Arts, Commerce & Science) College,Kale

Seat No	Marks	Student Sign	Seat No	Marks	Student Sign	Seat No	Marks	Student Sign
51306	9							
51307	10							
51308	9							
51309	10							
51310	9							
51311	10							
51312	9							
51313	10							
51314	9							
51315	10							
51316	9							
51317	10							
51318	9							
51319	10							
51320	9							
51321	10							
51322	9							
51323	10							
51324	9							
51325	10							

Total Student :	20	Absent : -	0

I/C PRINCIPAL
Vitthalrao Patil Mahavidyalaya, Kale
(Arts, Commerce & Science)
Tal. Panhala, Dist. Kolhapur

Internal Examiner   Principal

SHIVAJI UNIVERSITY, KOLHAPUR

College Confirm Mark Entry Check List For Exam Oct-2021

Course : B.A. (C.B.C.S) **Pattern** : SEMESTER

Course Part : B.A.(CBCS) PART 3 SEM 5 (200 -Sociology)

Paper : (75611) 75611-SOCIOLOGY-VII DSE-E66 (Termwork)

Max. Marks : 10

College : (250) Vitthalrao Patil (Arts, Commerce & Science) College,Kale

Seat No	Marks	Student Sign	Seat No	Marks	Student Sign	Seat No	Marks	Stu
51376	8							
51377	9							
51378	9							
51379	8							

Total Student :	4	Absent : -	0

VITTHALRAO PATIL MAHAVIDYALAY, KALE * VPM * Arts, Commerce & Science

Internal Examiner

Principal

I/C PRINCIPAL
Vitthalrao Patil Mahavidyalaya, Kale
(Arts, Commerce & Science)
Tal. Panhala, Dist. Kolhapur

20. Which is an exceptionally short piece of fiction, usually of 100 words in length?

(A) Lyric (B) Drama

(C) Drabble (D) Anecdote

21. What is a fable?

(A) It is a story where animals are the leading characters.

(B) It is a poem where humans are the leading characters.

(C) It is an essay where women are the leading characters.

(D) It is a drama where plants are the leading characters.

22. Which of the following is not related to the Anecdote?

(A) An anecdote is a short account of something interesting and amusing.

(B) anecdote is generally used to support a point made by the speaker/writer.

(C) an anecdote is short, but there is no specific limit about its length.

(D) The aim of an anecdote is to provoke laughter only and not to reveal some general truth.

23. Which of the following is not related to Faghoot?

(A) Faghoot is an interesting type of short story form.

(B) At the end of a Faghoot there is pun.

(C) A pun used in a Faghoot is a figure of speech which is also known as wordplay.

(D) Faghoot is a story where animals are the leading characters.

24. Which of the following points is not considered in a short story?

(A) The plot of a short story should be simple.

(B) The story should be impact making and there should be only one clear impact on the readers.

(C) A short story should not move around one single event

(D) A short story should be complete in itself. It should have a beginning, a middle and an end

25. Who wrote 'The Canterbury Tales'?

(A) Geoffrey Chaucer (B) William Shakespeare

(C) S.T. Coleridge (D) Ben Johnson

I/C PRINCIPAL
Vitthalrao Patil Mahavidyalaya, Kale
(Arts, Commerce & Science)

Vitthalrao Patil Mahavidyalaya, Kale

B.A. (Part I) Semester I CBCS Examination, 2021.

हिंदी (Hindi)(Optional) (Paper I)

साहित्यजगत (कविता) Sub Code : 71219सूचनाए :१. सभी प्रश्न अनिवार्य है| २. हरप्रश्नकोदोअंकहै|

Date : 05/02/2021Time : 10:1 0 to 11:00 Total Marks : 50

Seat number : ________________ PRN No. :________________

1) निराला ------ काव्य धारा के 4 आधार स्तंभ कवियों में से एक है।
अ) छायावादी ब)हालावादी
क)प्रगतिवादीड)प्रयोगवादी

2) निराला का जन्म 21 फरवरी 1896 इ.स. में बंगाल प्रांत के मेदिनीपुर जिले के ------- राज्य में हुआ।
अ)सुल्तानपुर ब)जैनपुर
क)महिषादल ड)पटना

3) नागार्जुन का असली नाम ----- था।
अ)आज्ञेय ब)निराला
क)बैजनाथ मिश्र ड) सुमित्रानंदन पंत

4) सुभद्रा कुमारी चौहान जी के अनुसार----- हैं, उनकी गोदी की शोभा है।
अ) बेटा ब)बेटी
क)बहन ड)भांजा

5)बालिका का परिचय कविता ------ ने लिखी है।
अ) राधिका चौहान ब)निराला
क)सुभद्रा कुमारी चौहान ड)धूमिल

6) ऐसे भी हम क्या! ऐसे भी तुम क्या! काव्य संग्रह से ------ कविता ली है।
अ) तेरी खोपड़ी के अंदर ब)भिक्षुक
क)बसंत आ गया ड)घर की याद

7) ------ ने अपना नाम बदलकर प्रेम प्रकाश रखा था।
अ)कलीमुद्दीन ब)मैनुद्दीन
क)जमालुद्दीन ड)कुतुबुद्दीन

8) प्रेम प्रकाश ने गले में------ की माला पहन ली है।

अ)तुलसी ब)रुद्राक्ष

क)हीरे ड)मोतियों

9)आज्ञेय कृत वसंत आ गया यह कविता एक---- गीत है।

अ)लोक ब)बाल

क)प्रेम ड)जागरण

VITTHALRAO PATIL MAHAVIDYALAY, KALE
VPM
Arts, Commerce & Science

10) पैदल आदमी कविता के केंद्र में देश का------ है।

अ)सैनिक ब)राजनेता

क)अध्यापक ड)आम आदमी

11) कुंवर नारायण ------के प्रमुख कवियों में से एक है।

अ)पहला तार सप्तक ब)दूसरा तार सप्तक

क)तीसरा तार सप्तक ड)चौथा तार सप्तक

12)एक अजीब सी मुश्किल यह कविता -----ने लिखी है।

अ)आज्ञेय ब)कुंवर नारायण

क)सुमित्रानंदन पंत ड)निराला

13)----- का स्मरण कवि को मुसलमानों से नफरत करने नहीं देता।

अ) कबीर ब)जायसी

क)ग़ालिब ड)जावेद अख्तर

14)रघुवीर सहाय----कविता के कवि हैं।

अ)पैदल आदमी ब)घर की याद

क)एकलव्य ड)बाजार

15)बसंत के आगमन से--- के बौर में भी मिठास आ गई है।

अ)नीम ब)आम

क)पीपल ड)बबूल

16) सुदामा पांडे धूमिल----- हिंदी कविता के चर्चित कवि रहे हैं।

अ) छायावादी ब) साठोत्तरी

क) हालावादी ड)सातवें दशक

17) क्या आजादी सिर्फ---- थके हुए रंगों का नाम है।

अ)चार ब)दो

क)तीन ड)पांच

18) बीस साल बाद कविता----- भारत की दुरावस्था पर व्यंग्य करती है।

अ) आजाद ब)पराधीन

क) प्राचीन ड)अर्वाचीन

19) घर की याद ------द्वारा लिखित प्रसिद्ध कविता है।

अ)धूमिल ब)निराला

(A) ३० दिवस (B) ४५ दिवस (C) ९० दिवस (D) १०० दिवस

Q. 16. अंत्योदय योजनेच अंमल, देशातील कोणत्या घटक राज्याने सर्वप्रथम सुरु केला आहे.?

(A) राज्यस्थान (B) उत्तर प्रदेश

(C) महाराष्ट्र (D) पश्चिम बंगाल

Q. 17. " प्रचलित वेतनदर व काम करण्याची पात्रता असूनही " जर स्वईच्छेने रोजगाराचा त्याग करत असेल तर, त्यास कोणत्या प्रकारची बेरोजगारी म्हणतात ?

(A) ऐच्छिक बेरीज्गारी (B) अनैच्छिक बेरोजगारी

(C) संरचनात्मक बेरोजगारी (D) घर्षनजन्य बेरोजगारी

Q. 18. धर्म, जात, लिंग व वर्ण यावरून समाजात माणसा-माणसात जो भेदभाव केला जातो, यास कोणती विषमता म्हणतात. ?

(A) धार्मिक (B) सामाजिक

(C) आर्थिक (D) शैक्षणिक

Q. 19. भारतीय अर्थव्यवस्थेत आर्थिक विषमता वाढीचे कारण खालीलपैकी कोणते आहे. ?

(A) अप्रत्यक्ष कराची संरचना (B) सरकारी धोरण

(C) नैसार्गिग साधन संपतीची विषम वाटणी (D) वरील सर्व

Q. 20. भारतात एकादिकारशाही (Monopoly) चौकशी समिती कोणाच्या अध्यक्षतेखाली नियुक्त करण्यात आली. ?

(A) श्री. दत्त (B) प्रो. लकडवाला

(C) श्री. ब्रम्हानंद (D) धनंजयराव गाडगीळ

Q. 21. सन. २००५ मध्ये भारतात सर्वाधिक दरडोई उत्पन्न खालीलपैकी कोणत्या राज्याचे कमी होते ?

(A) राज्यस्थान (B) झारखंड

(C) ओरिसा (D) बिहार

Q. 22.दहाव्या पंचवार्षिक योजनेत कोणत्या राज्याचा वृद्धीदर प्रतिवर्षी सरासरी ११.१ % या दराने वाढला आहे.?

(A) राज्यस्थान (B) झारखंड

(C) ओरिसा (D) बिहार

Q. 23. १५, डिसेंबर २०२० रोजी संयुक्त राष्ट्र विकास परिषदेने जाहीर केलेल्या जागतिक अहवालानुसार मानवी विकास निर्देशांकां (HDI) च्या क्रमवारीत भारत कितव्या क्रमांकाचा देश ठरला.

(A) १३० (B) १३१ (C) १३४ (D) १२९

I/C PRINCIPAL
Vitthalrao Patil Mahavidyalaya, Kale
(Arts, Commerce & Science)
Tal. Panhala, Dist. Kolhapur

Q. 24.मानवी विकास निर्देशांकाचे मुल्येमापन खालीलपैकी कोणत्या घटकाच्या साह्याने केले जाते. ?

(A) आयुर्मान (B) शिक्षण

(C) राहणीमान (D) वरील सर्व

Q. 25. " एका वर्षाच्या काळात राष्ट्रच्या निव्वळ उत्पादनापैकी जो भाग प्रत्यक्षरीत्या अंतिम उपभोगासाठी वापरला जातो, त्या भागास राष्ट्रीय उत्पन्न असे म्हणतात." अशी व्याख्या खालीलपैकी कोणी मांडली आहे . ?

(A) प्रा. पिगु (B) प्रा. फिशर

(C) प्रा. कुझनेटस (D) जे. एम. केंस.

B. A. I (Semester- I) Examination March / April, 2021

Indian Economy Paper - I

Sub. Code : 71230 DSC-B

Answer Sheet

(1)**D**(2)**C**(3) **B** (4) **A**(5) **D**(6) **B**(7)**B**(8) **D** (9) **C**

(10) **D**(11) **D**(12) **C** (13) **D** (14)**D** (15) **D**(16) **A** (17) **A**

(18) **B** (19) **D** (20) **A** (21) **D**(22) **D** (23)**A**(24) **D** (25)**B**

I/C PRINCIPAL
Vitthalrao Patil Mahavidyalaya, Kale
(Arts, Commerce & Science)
Tal. Panhala, Dist. Kolhapur

SHIVAJI UNIVERSITY KOLHAPUR

Vitthalrao Patil Mahavidyalaya, Kale

B.A. Part I, Semester I (CBCS), Examination: 2021

ENGLISH OPTIONAL Paper-I

Modern Indian Writing in English Translation

Day and Date: 02.02.2021

Time: 10.10 to 11.00 Total Marks: 50

1) All questions are mandatory.

2) Each question carries two marks.

Each of the following questions has four alternatives. Choose the correct alternative as your answer.

1. Who were Ghisu and Madho?

(A) neighbours who hate each other (B) father and son

(C) intimate friends (D) distant relatives

2. Why did Ghisu and Madho set out to the market?

(A) to purchase a shroud for Budhia

(B) to bring some vegetables for the meal

(C) to seek work in the market place

(D) to drink liquor in the pub.

3. What did Ghisu and Madho do Instead of purchasing the shroud?

(A) spent the money on paying their debts

(B) donated the amount to a good cause

(C) went to a pub and got drunk and fed themselves

(D) decided to beg for more money and more favour

4. What is a Shroud?

(A) a piece of land where the dead is buried

(B) a piece of cloth used to cover the dead

(C) a box in which important things are stored

(D) a document in which we find the will of the dead.

Estd: June 2000
Accredited for 'C' Grade in 1st Cycle [Aug. 2015] of NAAC [with CGPA: 1.99]

UGC 2[F] 12 [B] Dt. 2 December, 2014
Permanent Affi. No SU/Affi./T-2/UG-PG/VTD/475 Dt.22 April, 2014

Shri Datta Shikshan Prasarak Mandal, Panutre's

Vitthalrao Patil Mahavidyalaya, Kale. [Arts, Commerce & Science]

Tal. Panhala, Dist. Kolhapur, Pin — 416 205 [Maharashtra State] INDIA
Affiliation: Shivaji University, Kolhapur

// Anant amuchi dheyasakti anant an Asha //

Principal
Dr. B. M. Ladgaonkar
M.A, D H E, M Phil, Ph D, & D Litt. [International Honours]

Office: 02328 232093
Fax: 02328 232093
Principal: (O) 02328 232001
Email: principal_vpmkale@rediffmail.com
principal_vkmkale@rediffmail.com
Website: www.vpmkale.com

Founder & President: Shri. Vitthal Shankar Patil *Secretary:* Sou. Alaka Vitthal Patil

Ref No: *Date:*

दि.०२.०२.२०२१

सर्व विभाग

सुचना

महाविद्यालयातील बी.ए.प्रथम आणि व्दितीय वर्षाच्या सर्व विद्यार्थ्यांना सूचित करण्यात येते की शैक्षणीक वर्ष २०२० - २१ मधील आपापल्या वर्गाची व्दितीय घटक चाचणी परीक्षा दि.०५.०२.२०२१ रोजी सकाळी १०.१० ते ११.०० या तासीकेच्या वेळेत होईल.याची नोंद घ्यावी.

I/C PRINCIPAL
Vitthalrao Patil Mahavidyalaya, Kale
(Arts, Commerce & Science)
Tal. Panhala, Dist. Kolhapur

SHIVAJI UNIVERSITY, KOLHAPUR
Vitthalrao Patil (Arts, Commerce & Science) College,Kale
Uncofirmed Regular Students Marks Entry Check List For Exam - March 2020

Course : 3129 - B.A. (C.B.C.S) **Pattern** : SEMESTER

Course Part : B.A.(CBSC) P1S1

Subject : 71205 - English Compulsary - AECC1 **Paper** :

Subject Max Marks : 50

Seat No	Marks
16918	Ab
16919	Ab
16920	18
16921	Ab
16922	Ab
16923	18
16924	Ab
16925	Ab
16926	Ab
16927	22
16928	18
16929	18
16930	Ab
16931	18
16932	20
16933	24
16934	Ab
16935	18
16936	20
16937	20
16938	Ab
16939	24
16940	Ab
16941	20

Seat No	Marks
16942	28
16943	Ab
16944	Ab
16945	Ab
16946	Ab
16947	24
16948	22
16949	24
16950	18
16951	Ab
16952	26
16953	18
16954	24
16955	26
16956	Ab
16957	Ab
16958	Ab
16959	Ab
16960	18
16961	Ab
16962	Ab
16963	Ab
16964	Ab
16965	Ab

Seat No	Marks
32200	Ab
32202	18
32203	20
Total Student : 51	**Absent : No Exam**

KALE KALE (KALE250POST)

24/12/202

रजि . नं ः नं एफ 3742 कोल्हापूर ॥ अनंत आमुची ध्येयासक्ती । अनंत अन् आशा ॥ महा . स्थापना ः जून 2000
श्री दत्त शिक्षण प्रसारक मंडळ, पणुत्रे संचालित

विठ्ठलराव पाटील महाविद्यालय,कळे

(कला, वाणिज्य व विज्ञान)
ता . पन्हाळा, जि . कोल्हापूर 416205 . फोन नंबर ः 02328/232093
Email:-principal_vkmkale@rediffmail.com website :- www.vpmkale.com

जा . क्र . 109/2020-21 दि . 07 . 01 . 2021
11/01/2021

सन्मा . संचालकसो ,

परीक्षा व मुल्यमापण मंडळ ,

(बी . ए . . विभाग ,शिवाजी विदयापीठ,कोल्हापूर .

विषय ः अंतर्गत गुण स्विकारणे बाबत . (डिसेंबर 2020)

(बी . ऍ . . सेमी - 1 3 4 5)

महोदय,

वरील विषयास अनुसरून आमच्या महाविदयालयातील डिसेंबर 2020 मध्ये झालेल्या परीक्षेचे बी . ए . भाग -1 2 3 सेमी . 1 3 4 5 च्या विदयार्थ्यांचे अंतर्गत परीक्षेचे गुण विदयापीठ संगणक प्रणाली मध्ये ऑन लाईन भरून त्यांची हॉर्ड कॉपी आपणाकडे पाठवून देत आहोत . तरी कृपया यांचा स्विकार व्हावा,ही विनंती .

कळावे,

आपला विश्वासू,

PRINCIPAL
Vitthalrao Patil Mahavidyalaya, Kale
(Arts, Commerce & Science)
Tal. Panhala, Dist. Kolhapur

OIC
11/1/2021

Estd: June 2000
Accredited for 'C' Grade in 1st Cycle [Aug. 2015] of NAAC [with CGPA: 1.99]

UGC 2[F] 12 [B] Dt. 2 December, 2014
Permanent Affi. No SU/Affi./T-2/UG-PG/VTD/475 Dt.22 April, 2014

Shri Datta Shikshan Prasarak Mandal, Panutre's
Vitthalrao Patil Mahavidyalaya, Kale. [Arts, Commerce & Science]
Tal. Panhala, Dist. Kolhapur, Pin — 416 205 [Maharashtra State] INDIA
Affiliation: Shivaji University, Kolhapur

Principal
Dr. B. M. Ladgaonkar
MA, D H E, M Phil, Ph D, & D Litt. [International Honours]

// Anant amuchi dheyasakti anant an Asha //

Office: 02328 232093
Fax: 02328 232093
Principal: (O) 02328 232001
Email: principal_vpmkale@rediffmail.com
principal_vkmkale@rediffmail.com
Website: www.vpmkale.com

Founder & President: Shri. Vitthal Shankar Patil
Secretary: Sou. Alaka Vitthal Patil

Ref No:

Date:

Criteria 2- Teaching, Learning and Evaluation

2.5.1 Mechanism of internal assessment is transparent and robust in terms of frequency and mode

Internal Evaluation 2019-20

SHIVAJI UNIVERSITY, KOLHAPUR

Student Activity Mark Entry Check List For Exam March 2019

Pattern : SEMESTER

Course : 3129-B.A. (C.B.C.S)

Course Part : B.A.(CBCS) PART 1 SEM 2

Activity Name : PHYSICAL EDUCATION

Max. Marks : 10

College : 250-Vitthalrao Patil (Arts, Commerce & Science) College,Kale-KOLHAPUR

Seat No	Marks	Seat No	Marks	Seat No	Marks

Internal Examiner

Principal

PRINCIPAL
Vitthalrao Patil Mahavidyalaya
(Arts, Commerce & Science)
Tal. Panhala, Dist. Kolhapur

PRINCIPAL
Vitthalrao Patil Mahavidyalaya, Kale
(Arts, Commerce & Science)
Tal. Panhala, Dist. Kolhapur

Ab = Absent

SHIVAJI UNIVERSITY, KOLHAPUR

Student Activity Mark Entry Check List For Exam March 2019

Course : 3129-B.A. (C.B.C.S) Pattern : SEMESTER

Course Part : B.A.(CBCS) PART 1 SEM 2

Activity Name : PHYSICAL EDUCATION Max. Marks : 10

College : 250-Vitthalrao Patil (Arts, Commerce & Science) College,Kale-KOLHAPUR

Seat No	Marks	Seat No	Marks	Seat No	Marks
21276	10	21320	10		
21277	10	21321	10		
21278	10	21322	10		
21279	10	21323	10		
21280	10	21324	10		
21281	10	21325	10		
21282	10	21326	Ab		
21283	10	21327	10		
21284	10	21328	Ab		
21285	Ab	21329	10		
21286	10	21333	Ab		
21287	Ab	21334	10		
21288	Ab	Total Student : 320	Absent : - 144		
21289	10				
21290	Ab				
21291	Ab				
21292	Ab				
21293	Ab				
21294	Ab				
21295	10				
21296	10				
21297	10				
21298	Ab				
21299	10				
21300	10				
21301	10				
21302	10				
21303	10				
21304	10				
21305	10				
21306	10				
21307	Ab				
21308	10				
21309	Ab				
21310	Ab				
21311	10				
21312	Ab				
21313	Ab				
21314	10				
21315	10				
21316	10				
21317	Ab				
21318	Ab				
21319	Ab				

PRINCIPAL
Vitthalrao Patil Mahavidyalaya, Kal
(Arts, Commerce & Science)
Tal. Panhala, Dist. Kolhapur

SHIVAJI UNIVERSITY, KOLHAPUR

Student Activity Mark Entry Check List For Exam March 2019

Pattern : SEMESTER

urse : 3129-B.A. (C.B.C.S)

Course Part : B.A.(CBCS) PART I SEM 2

Activity Name : PHYSICAL EDUCATION

College : 250-Vitthalrao Patil (Arts, Commerce & Science) College,Kale-KOLHAPUR

Max. Marks : 10

Seat No	Marks	Seat No	Marks	Seat No	Marks
21144	Ab	21188	10	21232	10
21145	Ab	21189	10	21233	10
21146	Ab	21190	Ab	21234	10
21147	Ab	21191	10	21235	10
21148	Ab	21192	Ab	21236	10
21149	Ab	21193	Ab	21237	10
21150	Ab	21194	10	21238	10
21151	Ab	21195	Ab	21239	Ab
21152	Ab	21196	Ab	21240	10
21153	Ab	21197	Ab	21241	10
21154	10	21198	10	21242	10
21155	10	21199	10	21243	10
21156	10	21200	Ab	21244	10
21157	10	21201	Ab	21245	Ab
21158	10	21202	Ab	21246	10
21159	Ab	21203	10	21247	10
21160	10	21204	Ab	21248	10
21161	10	21205	10	21249	Ab
21162	10	21206	Ab	21250	Ab
21163	10	21207	10	21251	Ab
21164	10	21208	10	21252	Ab
21165	Ab	21209	10	21253	Ab
21166	10	21210	10	21254	10
21167	10	21211	10	21255	10
21168	10	21212	10	21256	10
21169	Ab	21213	Ab	21257	10
21170	Ab	21214	Ab	21258	10
21171	10	21215	Ab	21259	10
21172	Ab	21216	10	21260	10
21173	Ab	21217	Ab	21261	Ab
21174	10	21218	10	21262	Ab
21175	Ab	21219	10	21263	Ab
21176	10	21220	10	21264	10
21177	Ab	21221	Ab	21265	10
21178	10	21222	10	21266	10
21179	10	21223	10	21267	Ab
21180	Ab	21224	10	21268	10
21181	Ab	21225	10	21269	10
21182	10	21226	10	21270	10
21183	10	21227	Ab	21271	10
21184	Ab	21228	10	21272	10
21185	Ab	21229	Ab	21273	10
21186	10	21230	10	21274	10
21187	Ab	21231	10	21275	Ab

SHIVAJI UNIVERSITY, KOLHAPUR

Student Activity Mark Entry Check List For Exam March 2019

Course : 3129-B.A. (C.B.C.S)

Pattern : SEMESTER

Course Part : B.A.(CBCS) PART I SEM 2

Activity Name : PHYSICAL EDUCATION

Max. Marks : 10

College : 250-Vitthalrao Patil (Arts, Commerce & Science) College,Kale-KOLHAPUR

Seat No	Marks	Seat No	Marks	Seat No	Marks
21012	10	21056	Ab	21100	10
21013	Ab	21057	Ab	21101	10
21014	Ab	21058	10	21102	Ab
21015	10	21059	Ab	21103	10
21016	Ab	21060	10	21104	Ab
21017	10	21061	10	21105	Ab
21018	10	21062	10	21106	Ab
21019	Ab	21063	Ab	21107	10
21020	Ab	21064	Ab	21108	10
21021	Ab	21065	Ab	21109	10
21022	Ab	21066	Ab	21110	Ab
21023	10	21067	Ab	21111	Ab
21024	Ab	21068	Ab	21112	10
21025	10	21069	Ab	21113	Ab
21026	10	21070	Ab	21114	Ab
21027	Ab	21071	Ab	21115	Ab
21028	10	21072	10	21116	10
21029	Ab	21073	10	21117	10
21030	10	21074	Ab	21118	10
21031	10	21075	10	21119	Ab
21032	Ab	21076	Ab	21120	Ab
21033	Ab	21077	Ab	21121	Ab
21034	Ab	21078	10	21122	10
21035	Ab	21079	10	21123	10
21036	Ab	21080	10	21124	10
21037	10	21081	Ab	21125	10
21038	Ab	21082	10	21126	Ab
21039	Ab	21083	10	21127	Ab
21040	Ab	21084	Ab	21128	Ab
21041	10	21085	10	21129	10
21042	Ab	21086	Ab	21130	Ab
21043	Ab	21087	10	21131	10
21044	Ab	21088	Ab	21132	10
21045	Ab	21089	10	21133	10
21046	10	21090	10	21134	10
21047	10	21091	10	21135	Ab
21048	10	21092	10	21136	Ab
21049	Ab	21093	Ab	21137	Ab
21050	10	21094	Ab	21138	10
21051	10	21095	10	21139	10
21052	10	21096	Ab	21140	Ab
21053	Ab	21097	Ab	21141	10
21054	Ab	21098	Ab	21142	10
21055	Ab	21099	Ab	21143	10

Ab = Absent

SHIVAJI UNIVERSITY, KOLHAPUR

Student Activity Mark Entry Check List For Exam March 2019

Course : 7801-Bachelor of Comm. (CBCS) Pattern : Semester

Course Part : B.COM (CBCS) Sem II

Activity Name : PHYSICAL EDUCATION Max. Marks

College : 250-Vitthalrao Patil (Arts, Commerce & Science) College,Kale-KOLHAPUR

Seat No	Marks	Seat No	Marks	Seat No	Marks
85001	10	85045	10	85089	10
85002	Ab	85046	10	85090	10
85003	10	85047	Ab	85091	10
85004	10	85048	Ab	85092	10
85005	Ab	85049	Ab	85093	10
85006	10	85050	Ab	85094	Ab
85007	Ab	85051	10	85095	Ab
85008	10	85052	10	85096	Ab
85009	10	85053	Ab	85097	Ab
85010	10	85054	Ab	85098	10
85011	Ab	85055	10	85099	10
85012	Ab	85056	Ab	85100	Ab
85013	Ab	85057	Ab	85101	10
85014	10	85058	Ab	85102	Ab
85015	Ab	85059	10	85103	Ab
85016	Ab	85060	10	85104	10
85017	Ab	85061	Ab	85105	Ab
85018	Ab	85062	Ab	85106	10
85019	10	85063	10	85107	10
85020	Ab	85064	10	85108	10
85021	10	85065	10	85109	10
85022	Ab	85066	Ab	85110	10
85023	Ab	85067	10	85111	Ab
85024	10	85068	Ab	85112	10
85025	10	85069	10	85113	10
85026	Ab	85070	Ab	85114	Ab
85027	Ab	85071	10	85115	Ab
85028	10	85072	10	85116	10
85029	10	85073	Ab	85117	10
85030	Ab	85074	Ab	85118	10
85031	Ab	85075	Ab	85119	10
85032	10	85076	10	85120	Ab
85033	10	85077	10	85121	Ab
85034	Ab	85078	10	85122	Ab
85035	Ab	85079	10	85123	Ab
85036	10	85080	10	85124	Ab
85037	10	85081	Ab	85125	10
85038	10	85082	Ab	85126	10
85039	10	85083	Ab	85127	Ab
85040	10	85084	Ab	85128	10
85041	10	85085	10	85129	[illegible]
85042	Ab	85086	10	85130	Ab
85043	10	85087	10	85131	10
85044	10	85088	Ab	85132	10

Ab = Absent

Date : 30/07/2019

SHIVAJI UNIVERSITY, KOLHAPUR

Student Activity Mark Entry Check List For Exam March 2019

Course : 7801-Bachelor of Comm. (CBCS) Pattern : Semester

Course Part : B.COM (CBCS) Sem II

Activity Name : PHYSICAL EDUCATION Max. Marks : [illegible]

College : 250-Vitthalrao Patil (Arts, Commerce & Science) College,Kale-KOLHAPUR

Seat No	Marks	Seat No	Marks	Seat No	Marks
85133	10	85177	10		
85134	Ab	85178	10		
85135	10	85179	10		
85136	Ab	85180	10		
85137	Ab	85181	10		
85138	10	85182	Ab		
85139	10	85183	Ab		
85140	Ab	85184	10		
85141	10	Total Student : 184	Absent : - 76		
85142	Ab				
85143	Ab				
85144	10				
85145	10				
85146	Ab				
85147	10				
85148	10				
85149	10				
85150	10				
85151	10				
85152	10				
85153	10				
85154	Ab				
85155	10				
85156	10				
85157	10				
85158	10				
85159	Ab				
85160	10				
85161	Ab				
85162	10				
85163	10				
85164	10				
85165	Ab				
85166	10				
85167	10				
85168	10				
85169	10				
85170	10				
85171	10				
85172	10				
85173	10				
85174	Ab				
85175	Ab				
85176	10				

PRINCIPAL
Vitthalrao Patil Mahavidyalaya, Kale
(Arts, Commerce & Science)
Tal. Panhala, Dist. Kolhapur

Ab = Absent

Date : 30/07/2019

Estd: June 2000
Accredited for 'C' Grade in 1st Cycle [Aug. 2015] of NAAC [with CGPA: 1.99]
UGC 2[F] 12 [B] Dt. 2 December, 2014
Permanent Affi. No SU/Affi./T-2/UG-PG/VTD/475 Dt.22 April, 2014

Shri Datta Shikshan Prasarak Mandal, Panutre's

Vitthalrao Patil Mahavidyalaya, Kale. [Arts, Commerce & Science]

Tal. Panhala, Dist. Kolhapur, Pin — 416 205 [Maharashtra State] INDIA
Affiliation: Shivaji University, Kolhapur

// Anant amuchi dheyasakti anant an Asha //

Principal
Dr. B. M. Ladgaonkar
M.A, D H E, M Phil, Ph D, & D Litt. [International Honours]

Office: 02328 232093
Fax: 02328 232093
Principal: (O) 02328 232001
Email: principal_vpmkale@rediffmail.com
principal_vkmkale@rediffmail.com
Website: www.vpmkale.com

Founder & President: Shri. Vitthal Shankar Patil   *Secretary:* Sou. Alaka Vitthal Patil

Ref No: *Date:*

दि.१५.०३.२०२०

सर्व विभाग

सुचना

महाविद्यालयातील बी.ए.प्रथम आणि व्दितीय वर्षाच्या सर्व विद्यार्थ्यांना सूचित करण्यात येते की शैक्षणीक वर्ष २०१९ - २० मधील आपापल्या वर्गाची व्दितीय घटक चाचणी परीक्षा दि.१७.०३.२०२० रोजी सकाळी १०.१० ते ११.०० या तासीकेच्या वेळेत होईल.याची नोंद घ्यावी.

I/C PRINCIPAL
Vitthalrao Patil Mahavidyalaya, Kale
(Arts, Commerce & Science)
Tal. Panhala, Dist. Kolhapur

SHIVAJI UNIVERSITY, KOLHAPUR

विठ्ठलराव पाटील महाविद्यालय कळे ता. पन्हाळा ,जि. कोल्हापूर

बी .ए .(भाग- 1) (सेमिस्टर- 1) परीक्षा ,मर्च -2020

समाजशास्त्र (पेपर क्रमांक -1)

Introduction to Sociology Sub. Code : 71229

दिनांक-17.03.2020 वेळ – 1 तास

एकूण गुण -50

सूचना : 1) एकूण प्रश्न 25आहेत सर्वप्रश्न सोडवणेआवश्यक आहे .
2) प्रत्येक प्रश्नाला दोन गुण आहेत वेळ 60 मिनिटे.

3) प्रत्येक प्रश्न समोर दर्शविलेल्या चौकोनामध्ये उत्तराचे वर्णाक्षर लिहावे

प्रश्न:1)योग्य पर्याय निवडून खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा

1) ....हा समाजशास्त्राचा प्रमुख अभ्यास विषय आहे.
अ. सामाजिक संबंध.ब. औपचारिक संबंध
क. भौतिक संबंधड. अनौपचारिक संबंध

2) किंग्जले डेव्हिस यांच्यामते समाजशास्त्र हे समाजविषयाचे .... विज्ञान आहे.
अ.विशिष्टब. नैसर्गिक
क. सामान्य ड. भौतिक

3) .... या विचारवंताने सर्वप्रथम समाजशास्त्र ही संज्ञा मांडली.
अ.ॲरिस्टॉटल ब. ऑगस्त कॉम्त
क.एमिल डुरखाईम ड.कार्ल मार्क्स

4) Positive Philosophy हा प्रसिद्ध ग्रंथ यांनी लिहिला.
अ. ऑगस्त कॉम्त ब.ॲरिस्टॉटल
क.हर्बर्ट स्पेन्सर ड. कौटिल्य

5) चार्लस कुले यांनी मांडलेली .... ही संकल्पना अखिल मानव समाजाला लागू पडते.
अ.प्राथमिक समूहब. संस्कृत
क.आंतरक्रियाड. समाजीकरण

6) मुंबई विद्यापीठात ....साली समाजशास्त्र विभाग स्थापन केला .
अ.१९१७ब.१९१९
क.१९१८ड.१९२०

7) मुंबई विद्यापीठात ....यांच्या मार्गदर्शनाखाली प्रथम समाजशास्त्र विभागाची स्थापना झाली.
अ.डॉ. इरावती कर्वेब. डॉ. राधाकमल मुखर्जी
क. डॉ. जी एस घुर्येड. डॉ. पेट्रिक गेडिस

अ.बुद्धी व वाचा यांचा अभावब. रीतिरिवाज व आचार पद्धतीचा अभाव
क. प्रजोत्पादन व स्वतंत्रतेचा अभावड. निश्चित प्रदेश व व्यापक संस्कृती

20) मानवी मूलभूत गरजांची पूर्तता करण्याच्या प्रभावी साधन म्हणून ....चा उल्लेख केला जातो .

अ.सामाजिक नियंत्रणब. सामजिक विचलन
क. सामाजिक संस्थाड. सामाजिक परिवर्तन

21) कोणत्याही सामाजिक संस्था या सापेक्ष...................स्वरूपाच्या असतात .

अ. असंघटितब. विचलनात्मक
क. टिकाऊ व स्थिरड. अस्थिर

22)एक किंवा अनेक कार्यांच्या भोवती रचल्या गेलेल्या आणि परस्परात गोवल्या गेलेल्या लोकरुढी , लोकनीती आणि कायदे यांच्या संच म्हणजे ....होय

अ.सामाजिक आंतरक्रियाब. सामाजिक संस्था
क. सहकार्यड. सामाजिक विचलन

23) प्रजोत्पाद, बालसंगोपन, सामाजीकरण हे............ संस्थेचे उद्दिष्ट आहे .

अ. विवाहब. कुटुंब
क. शिक्षणड. धर्म

24) सामाजिक संस्था म्हणजे एक किंवा अधिक कार्यभौवती रचल्या गेलेल्या लोकरूढी ,लोकनीती व कायदे यांची गुंफण होय ही व्याख्या................ यांनी केली.

अ. मॉरीस गिंसबर्गब. किंग्जले डेव्हिस
क. हॉर्टन व हंटड. ऑगस्ट कॉम्त

25) समाजिक संबंधांच्या एकूण व्यवस्थेतला ....ही संज्ञा लावण्यात येते .

अ. समुदायब. समाज
क. मंडळड. सामाजिक संस्था

PRINCIPAL
Vitthalrao Patil Mahavidyalaya, Kale
(Arts, Commerce & Science)
Tal. Panhala, Dist. Kolhapur

रजि. नं ः नं एफ ३७४२ कोल्हापूर II अनंत आमुची ध्येयासक्ती I अनंत अन् आशा II महा. स्थापना ः जून २०००
श्री दत्त शिक्षण प्रसारक मंडळ, पणुत्रे संचालित

विठ्ठलराव पाटील महाविद्यालय,कळे

(कला, वाणिज्य व विज्ञान)
ता. पन्हाळा, जि. कोल्हापूर ४१६२०५. फोन नंबर ः ०२३२८/२३२०९३
Email:-principal_vkmkale@rediffmail.com website :- www.vpmkale.com

जा. क्र ४३८/२०१९-२० दि. ६.१२.२०१९

सन्मा. संचालकसो ,

परीक्षा व मुल्यमापण मंडळ ,

बी. कॉम विभाग ,शिवाजी विदयापीठ,कोल्हापूर.

विषय ः गुण स्विकारणे बाबत.

(बी. कॉम. सेमी - १ लोकशाही निवडणुका व सुशासन)

महोदय,

वरील विषयास अनुसरून आमच्या महाविदयालयातील ऑक्टोबर/नोंव्हेबर २०१९ या सत्रातील बी. कॉम भाग - १ सेमी. १ च्या विदयार्थ्यांचे परीक्षा गुण विदयापीठ संगणक प्रणाली मध्ये ऑन लाईन भरून त्यांची हॉर्ड कॉपी सोबत आपणाकडे पाठवून देत आहोत. तरी कृपया यांचा स्विकार व्हावा,ही विनंती.

कळावे,

आपला विश्वासू,

PRINCIPAL
Vitthalrao Patil Mahavidyalaya,
(Arts, Commerce & Science
Tal. Panhala, Dist Kolhapur

Vhgale
24-12-19

PRINCIPAL
Vitthalrao Patil Mahavidyalaya, Kale
(Arts, Commerce & Science)
Tal Panhala, Dist. Kolhapur

SHIVAJI UNIVERSITY, KOLHAPUR
Democracy Election & Good Governance

Course : Bachelor of Comm. (CBCS)

College Name: Vitthalrao Patil (Arts, Commerce & Science) College,Kale

Sr. No.	PRN No.	Name of the student	Result
1	2019071395	ADULAKAR SHITAL LAXMAN	Pass
2	2019041086	ASWALE RAVINA RANGRAO	Pass
3	2019058928	AWAD RUTUJA MARUTI	Pass
4	2019037927	BHOSALE SUPRIYA NAMDEV	Pass
5	2019041098	BUJARE PRATHAMESH PANDURANG	Pass
6	2019049098	DANTAL PRATHAMESH ASHOK	Pass
7	2019037934	DAVARI SHAHAJI SANJAY	Pass
8	2019037929	DESAV JANHAVI VIJAY	Pass
9	2019041074	GAULKAR AKSHAY BAPUSO	Absent
10	2019041095	GOTAM GANESH EKNATH	Absent
11	2019041102	JADHAV PRIYANKA BALASAHEB	Absent
12	2019041085	JADHAV SAURABH ANANDA	Pass
13	2019037949	JADHAV SUSHAMA ANIL	Pass
14	2019041050	JOSHI RANJEET TANAJI	Pass
15	2019041100	KADAM SONALI RAJENDRA	Pass
16	2019041078	KAMBLE ANIKET VITTHAL	Pass
17	2019041051	KAMBLE BHARAT SATTU	Pass
18	2019041088	KAMBLE MANDAR ANANDA	Pass
19	2019037952	KAMBLE PRERANA VISHNU	Pass
20	2019031224	KAMBLE SACHIN RANGRAO	Pass
21	2019049103	KAMBLE SHITAL BHAIRU	Pass
22	2019037933	KATAKAR RAMCHANDRA DATTARAY	Pass
23	2019041056	KHADE OMKAR BHAGVAN	Pass
24	2019041063	KUMBHAR ANIKET ANIL	Pass
25	2019041073	KURANE RAJASHREE SARJERAO	Pass
26	2019041070	LOKHANDE POONAM BANDU	Pass
27	2019041089	MOKASHI PRANITA JAYWANT	Pass
28	2019037938	MUGADE MEGHARAJ VILAS	Absent
29	2019037939	NAIK NILESH ANANDA	Absent
30	2019058925	NARKAR PRATIK PANDURANG	Pass
31	2019041047	NAVLAV ABHIJEET SUNIL	Pass
32	2019049111	NEMAN VILAS VIKAS	Pass

SHIVAJI UNIVERSITY, KOLHAPUR
Democracy Election & Good Governance

Course : Bachelor of Comm. (CBCS)

College Name: Vitthalrao Patil (Arts, Commerce & Science) College,Kale

Sr. No.	PRN No.	Name of the student	Result
33	2019037954	PATIL AKSHAY ANAHDA	Pass
34	2019049100	PATIL AKSHAY MAHADEV	Absent
35	2019041083	PATIL ANIKET RAJARAM	Pass
36	2019049114	PATIL ANKITA KRISHNAT	Pass
37	2019037944	PATIL BHAUSO TAYAPPA	Pass
38	2019037931	PATIL CHANDRADIP UDAY	Absent
39	2019041091	PATIL DHANARAJ DAGADU	Pass
40	2019037943	PATIL GAYATRI BANDOPANT	Pass
41	2019041094	PATIL JAYRAJ VISHAVAS	Absent
42	2019049115	PATIL KAWITA MARUTI	Pass
43	2019049105	PATIL MAYUR MARUTI	Absent
44	2019037947	PATIL NITIN SHANKAR	Pass
45	2019037951	PATIL PRAJAKTA VISHWAS	Pass
46	2019037937	PATIL PRASHANT BAJIRAO	Absent
47	2019041076	PATIL RUPALI SAMBHAJI	Pass
48	2019082790	PATIL RUSHIKESH RAGHUNATH	Pass
49	2019041067	PATIL SAMRUDDHI BHIVAJI	Pass
50	2019049116	PATIL SHUBHANGI SAMBHAJI	Pass
51	2019037941	PATIL TANAJI DEVAJI	Pass
52	2019078962	PATIL VAIBHAV NIVAS	Absent
53	2019049106	POTDAR YUVARAJ NAMDEV	Pass
54	2019041071	RAUT POOJA DILIP	Pass
55	2019037935	RUSHIKESH SARJERAO KHADE	Pass
56	2019071385	SALOKHE MAHESH BALKRISHNA	Absent
57	2019037921	SHINDE SARITA PANDURANG	Absent
58	2019078957	SHIPEKAR JAYSHRI PANDIT	Pass
59	2019037932	SHIPUGADE VISHAL KISAN	Pass
60	2019041065	SUTAR ANIKET RAJARAM	Pass
61	2019041081	SUTAR SHUBHAM KRUSHNAT	Pass
62	2019078952	SUTAR TANAJI DINKAR	Pass
63	2019041060	TADAVALE ASHWINI BABASAHEB	Pass
64	2019041077	UGAVE RAVIKIRAN GOPAL	Pass

SHIVAJI UNIVERSITY, KOLHAPUR

Vitthalrao Patil (Arts, Commerce & Science) College,Kale

Uncofirmed Regular Students Marks Entry Check List For Exam - March 2020

Course : 3129 - B.A. (C.B.C.S)

Pattern : SEMESTER

Course Part : B.A.(CBSC) P1S1

Subject : 71205 - English Compulsary - AECC1

Paper :

Subject Max Marks : 50

Seat No	Marks
16918	Ab
16919	Ab
16920	18
16921	Ab
16922	Ab
16923	18
16924	Ab
16925	Ab
16926	Ab
16927	22
16928	18
16929	18
16930	Ab
16931	18
16932	20
16933	24
16934	Ab
16935	18
16936	20
16937	20
16938	Ab
16939	24
16940	Ab
16941	20

Seat No	Marks
16942	28
16943	Ab
16944	Ab
16945	Ab
16946	Ab
16947	24
16948	22
16949	24
16950	18
16951	Ab
16952	26
16953	18
16954	24
16955	26
16956	Ab
16957	Ab
16958	Ab
16959	Ab
16960	18
16961	Ab
16962	Ab
16963	Ab
16964	Ab
16965	Ab

Seat No	Marks
32200	Ab
32202	18
32203	20
Total Student : 51	**Absent : 26** **No Exam : 0**

KALE KALE (KALE250POST)

PRINCIPAL
Vitthalrao Patil Mahavidyalaya, Kale
(Arts, Commerce & Science)
Tal. Panhala, Dist. Kolhapur

PRINCIPAL
Vitthalrao Patil Mahavidyalaya, Kale
(Arts, Commerce & Science)
Tal. Panhala, Dist. Kolhapur

24/12/2020

Estd: June 2000
Accredited for 'C' Grade in 1st Cycle [Aug. 2015] of NAAC [with CGPA: 1.99]

UGC 2[F] 12 [B] Dt. 2 December, 2014
Permanent Affi. No SU/Affi./T-2/UG-PG/VTD/475 Dt.22 April, 2014

Shri Datta Shikshan Prasarak Mandal, Panutre's
Vitthalrao Patil Mahavidyalaya, Kale. [Arts, Commerce & Science]
Tal. Panhala, Dist. Kolhapur, Pin — 416 205 [Maharashtra State] INDIA
Affiliation: Shivaji University, Kolhapur

Principal
Dr. B. M. Ladgaonkar
MA, D H E, M Phil, Ph D, & D Litt. [International Honours]

// Anant amuchi dheyasakti anant an Asha //

Office: 02328 232093
Fax: 02328 232093
Principal: (O) 02328 232001
Email: principal_vpmkale@rediffmail.com
principal_vkmkale@rediffmail.com
Website: www.vpmkale.com

Founder & President: Shri. Vitthal Shankar Patil
Secretary: Sou. Alaka Vitthal Patil

Ref No:

Date:

Criteria 2- Teaching, Learning and Evaluation

2.5.1 Mechanism of internal assessment is transparent and robust in terms of frequency and mode

Internal Evaluation 2018-19

Estd: June 2000
Accredited for 'C' Grade in 1st Cycle [Aug. 2015] of NAAC [with CGPA: 1.99]

UGC 2[F] 12 [B] Dt. 2 December, 2014
Permanent Affi. No SU/Affi./T-2/UG-PG/VTD/475 Dt.22 April, 2014

Shri Datta Shikshan Prasarak Mandal, Panutre's

Vitthalrao Patil Mahavidyalaya, Kale. [Arts, Commerce & Science]

Tal. Panhala, Dist. Kolhapur, Pin — 416 205 [Maharashtra State] INDIA
Affiliation: Shivaji University, Kolhapur

// Anant amuchi dheyasakti anant an Asha //

Principal
Dr. B. M. Ladgaonkar
M A, D H E, M Phil, Ph D, & D Litt. [International Honours]

Office: 02328 232093
Fax: 02328 232093
Principal: (O) 02328 232001
Email: principal_vpmkale@rediffmail.com
principal_vkmkale@rediffmail.com
Website: www.vpmkale.com

Founder & President: Shri. Vitthal Shankar Patil
Secretary: Sou. Alaka Vitthal Patil

Ref No:

Date:

दि.०१.०१.२०१९

सर्व विभाग

सुचना

महाविद्यालयातील बी.ए.प्रथम आणि व्दितीय वर्षाच्या सर्व विद्यार्थ्यांना सूचित करण्यात येते की शैक्षणीक वर्ष २०१८ - १९ मधील आपापल्या वर्गाची व्दितीय घटक चाचणी परीक्षा दि.०२.०१.२०१९ रोजी सकाळी ९.०५ ते १०.०० या तासीकेच्या वेळेत होईल.याची नोंद घ्यावी.

PRINCIPAL
Vitthalrao Patil Mahavidyalaya, Kale
(Arts, Commerce & Science)
Tal. Panhala, Dist. Kolhapur

SHIVAJI UNIVERSITY, KOLHAPUR

VITTHALRAO PATIL MAHAVIDYALAYA, KALE

B. A. I (Semester- I) Examination 2019

Indian Economy Paper - I

Sub. Code: 71230 DSC-B

Day and Date: **Total**

Marks: 50

Time:

Instructions: **1) All Question are compulsory**

2) Each Question Carry Equal Marks.

....

खालील प्रश्नाचे योग्य पर्याय निवडून त्यांची उत्तरे प्रश्नपुढील चौकोणात लिहा.

Q. 1. स्वातंत्र्यप्रप्तीच्यावेळी भारतीय अर्थव्यवस्थेची वैशिष्टय कशा प्रकारची होती ?

(A) वसाहतवादी अर्थव्यवस्था (B) सरंजामशाही अर्थव्यवस्था

(C) मागासलेली अर्थव्यवस्था (D) इतर सर्व

Q. 2. कोणत्या देशाच्या अर्थतज्ञाच्या मते भारतीय भांडवल हे लाजरे आहे ?

(A) अमेरिका (B) फ्रांस (C) इंग्लंड (D) जर्मनी

Q. 3. स्वातंत्र्यप्रप्तीच्यावेळी भारतीय अर्थव्यवस्थेत किती टक्के लोक शेतीवर अवलंबून होते ?

(A) ५८.५ (B) ७० (C) ६८ (D) ५६.८

Q. 4. स्वातंत्र्योत्तर काळात भारतीय अर्थव्यवस्थेत स्थूल देशांतर्गत उत्पादनात उद्योग क्षेत्राचा हिस्सा कशाप्रकारे बदलत गेला आहे ?

(A) वाढत (B) घटत (C) स्थिर (D) यापैकी नाही

Q. 5. भारताची दुसरी पंचवार्षिक योजना कोणाच्या प्रतीमानावर आधारित होती ?

(A) धनंजय गाडगीळ (B) एस . चक्रवर्ती

(C) ब्रम्हानंद वकील (D) प्रा. पी. सी. महालनोबीस

Q. 6. स्वातंत्र्योत्तर काळात भारतीय अर्थव्यवस्थेत कोणत्या क्षेत्राचा उदय झाला ?

(A) खाजगी (B) सार्वजनिक

(C) खाजगी व सार्वजनिक (D) यापैकी नाही

(A) ३० दिवस (B) ४५ दिवस (C) ९० दिवस (D) १०० दिवस

Q. 16. अंत्योदय योजनेच अंमल, देशातील कोणत्या घटक राज्याने सर्वप्रथम सुरु केला आहे.?

(A) राज्यस्थान (B) उत्तर प्रदेश

(C) महाराष्ट्र (D) पश्चिम बंगाल

Q. 17. " प्रचलित वेतनदर व काम करण्याची पात्रता असूनही " जर स्वईच्छेने रोजगाराचा त्याग करत असेल तर, त्यास कोणत्या प्रकारची बेरोजगारी म्हणतात ?

(A) ऐच्छिक बेरीज्गारी (B) अनैच्छिक बेरोजगारी

(C) संरचनात्मक बेरोजगारी (D) घर्षनजन्य बेरोजगारी

Q. 18. धर्म, जात, लिंग व वर्ण यावरून समाजात माणसा-माणसात जो भेदभाव केला जातो, यास कोणती विषमता म्हणतात. ?

(A) धार्मिक (B) सामाजिक

(C) आर्थिक (D) शैक्षणिक

Q. 19. भारतीय अर्थव्यवस्थेत आर्थिक विषमता वाढीचे कारण खालीलपैकी कोणते आहे. ?

(A) अप्रत्यक्ष कराची संरचना (B) सरकारी धोरण

(C) नैसार्गिग साधन संपतीची विषम वाटणी (D) वरील सर्व

Q. 20. भारतात एकादिकारशाही (Monopoly) चौकशी समिती कोणाच्या अध्यक्षतेखाली नियुक्त करण्यात आली. ?

(A) श्री. दत्त (B) प्रो. लकडवाला

(C) श्री. ब्रम्हानंद (D) धनंजयराव गाडगीळ

Q. 21. सन. २००५ मध्ये भारतात सर्वाधिक दरडोई उत्पन्न खालीलपैकी कोणत्या राज्याचे कमी होते ?

(A) राज्यस्थान (B) झारखंड

(C) ओरिसा (D) बिहार

Q. 22.दहाव्या पंचवार्षिक योजनेत कोणत्या राज्याचा वृद्धीदर प्रतिवर्षी सरासरी ११.१ % या दराने वाढला आहे.?

(A) राज्यस्थान (B) झारखंड

(C) ओरिसा (D) बिहार

Q. 23. १५, डिसेंबर २०२० रोजी संयुक्त राष्ट्र विकास परिषदेने जाहीर केलेल्या जागतिक अहवालानुसार मानवी विकास निर्देशांकां (HDI) च्या क्रमवारीत भारत कितव्या क्रमांकाचा देश ठरला.

(A) १३० (B) १३१ (C) १३४ (D) १२९

श्री दत्त शिक्षण प्रसारक मंडळ, पणुत्रे संचालित

विठ्ठलराव पाटील महाविद्यालय,कळे

(कला, वाणिज्य व विज्ञान)

ता.पन्हाळा, जि.कोल्हापूर ४१६२०५. फोन नंबर ः ०२३२८/२३२०९३

Email:-principal_vkmkale@rediffmail.com website :- www.vpmkale.com

जा.क्र. १६ /२०१८-१९ दि. -

मा.संचालकसो ,

परीक्षा व मुल्यमापण मंडळ ,

शिवाजी विदयापीठ,कोल्हापूर.

विषय ः १.टर्मवर्क गुण स्विकारणे बाबत.

२.प्रॅक्टीकल गुण स्विकारणे बाबत.

महोदय,

वरील विषयास अनुसरून आमच्या महाविद्यालयातील मार्च/एप्रिल २०१९ या सत्र बी.एस्सी भाग - ०३ सेमी.०६ चे टर्मवर्क व प्रॅक्टीकल ऑनलाईन भरलेले आहेत.त्यांची हार्ड कॉपी स पाठवत ,तरी यांचा स्विकार व्हावा,ही विनंती.

कळावे,

आपला विश्वासू,

PRINCIPAL
Vitthalrao Patil Mahavidyalaya,
(Arts, Commerce & Science)
Tal. Panhala, Dist. Kolhapur

PRINCIPAL
Vitthalrao Patil Mahavidyalaya, Kale
(Arts, Commerce & Science)
Tal. Panhala, Dist. Kolhapur

Epatil
12/6/19
(3.00 pm)

SHIVAJI UNIVERSITY, KOLHAPUR

College Mark Entry Check List For Exam March 2019

Course : B.Sc.(Sem.)

Pattern : semester

Course Part : B.Sc.(Sem.-6) Part No.-3 (31 -Chemistry)

Paper : (54896) 54896-Chemistry Practical (Practical)

Max. Marks : 200

College : (250) Vitthalrao Patil (Arts, Commerce & Science) College,Kale

Seat No	Marks	Student Sign	Seat No	Marks	Student Sign	Seat No	Marks	Student Sign
46644	137		46685	99		46726	135	
46645	114		46686	141		46727	132	
46646	108		46687	158		46728	138	
46647	131		46688	157		46729	141	
46648	120		46689	129		46730	115	
46649	139		46690	159		46731	124	
46650	114		46691	160		46732	150	
46651	122		46692	157		46733	120	
46652	112		46693	87		46734	147	
46653	119		46694	90		46735	133	
46654	119		46695	Ab		46736	125	
46655	116		46696	154		46737	140	
46656	128		46697	124		46738	120	
46657	125		46698	140		46739	145	
46658	112		46699	104		46740	137	
46659	100		46700	102		46741	119	
46660	101		46701	119		46742	129	
46661	148		46702	157		46743	151	
46662	121		46703	142		46744	137	
46663	117		46704	120		46745	149	
46664	142		46705	131		46746	164	
46665	134		46706	111		46747	168	
46666	Ab		46707	103		46748	139	
46667	118		46708	101		46749	133	
46668	135		46709	99		46750	137	
46669	121		46710	104		46751	138	
46670	107		46711	118		46752	143	
46671	120		46712	157		46753	151	
46672	159		46713	159		46754	147	
46673	113		46714	140		46755	144	
46674	134		46715	108		46756	142	
46675	126		46716	116		46757	142	
46676	119		46717	106		46758	153	
46677	135		46718	135		46759	150	
46678	166		46719	129		46760	163	
46679	169		46720	103		46761	145	
46680	Ab		46721	144		46762	159	
46681	157		46722	154		46763	155	
46682	140		46723	110		46764	112	
46683	159		46724	111		46765	113	
46684	154		46725	137		46766	98	

Ab = Absent

Date : 03/06/2019

PRINCIPAL
Vitthalrao Patil Mahavidyalaya, Kale
(Arts, Commerce & Science)

PRINCIPAL
Vitthalrao Patil Mahavidyalaya, Kale
(Arts, Commerce & Science)

SHIVAJI UNIVERSITY, KOLHAPUR

College Mark Entry Check List For Exam March 2019

Course : B.Sc.(Sem.)   Pattern : semester

Course Part : B.Sc.(Sem.-6) Part No.-3 (31 -Chemistry)

Paper : (54896) 54896-Chemistry Practical (Practical)

Max. Marks : 200

College : (250) Vitthalrao Patil (Arts, Commerce & Science) College,Kale

Seat No	Marks	Student Sign	Seat No	Marks	Student Sign	Seat No	Marks	Student Sign
46767	117							
46768	112							
46769	104							
46770	98							
46771	111							
46772	117							
46773	168							
46774	111							
46775	132							
46776	138							
46777	113							
46778	110							
46779	130							
46780	112							
46781	125							
46782	116							
46783	149							
46784	128							
46785	144							
46786	111							
46787	131							
46788	124							
46789	149							
46790	115							
46791	113							
46792	108							
46793	122							
46794	111							
46795	112							
46796	103							
46797	129							
46798	106							
46799	111							
46800	107							
46801	112							
46802	115							
46803	150							

Total Student :	160	Absent : -	3

PRINCIPAL
Vitthalrao Patil Mahavidyalaya, Kale
(Arts, Commerce & Science)
Tal. Panhala, Dist. Kolhapur

Ab = Absent

Date : 03/06/2019

PRINCIPAL
Vitthalrao Patil Mahavidyalaya, Kale
(Arts, Commerce & Science)
Tal. Panhala, Dist. Kolhapur

Estd: June 2000
Accredited for 'C' Grade in 1st Cycle [Aug. 2015] of NAAC [with CGPA: 1.99]
UGC 2[F] 12 [B] Dt. 2 December, 2014
Permanent Affi. No SU/Affi./T-2/UG-PG/VTD/475 Dt.22 April, 2014

Shri Datta Shikshan Prasarak Mandal, Panutre's
Vitthalrao Patil Mahavidyalaya, Kale. [Arts, Commerce & Science]
Tal. Panhala, Dist. Kolhapur, Pin — 416 205 [Maharashtra State] INDIA
Affiliation: Shivaji University, Kolhapur

// Anant amuchi dheyasakti anant an Asha //

Principal
Dr. B. M. Ladgaonkar
MA, D H E, M Phil, Ph D, & D Litt. [International Honours]

Office: 02328 232093
Fax: 02328 232093
Principal: (O) 02328 232001
Email: principal_vpmkale@rediffmail.com
principal_vkmkale@rediffmail.com
Website: www.vpmkale.com

Founder & President: Shri. Vitthal Shankar Patil
Secretary: Sou. Alaka Vitthal Patil

Ref No:

Date:

Criteria 2- Teaching, Learning and Evaluation

2.5.1 Mechanism of internal assessment is transparent and robust in terms of frequency and mode

Internal Evaluation 2017-18

Estd: June 2000
Accredited for 'C' Grade in 1st Cycle [Aug. 2015] of NAAC [with CGPA: 1.99]

UGC 2[F] 12 [B] Dt. 2 December, 2014
Permanent Affi. No SU/Affi./T-2/UG-PG/VTD/475 Dt.22 April, 2014

Shri Datta Shikshan Prasarak Mandal, Panutre's
Vitthalrao Patil Mahavidyalaya, Kale. [Arts, Commerce & Science]
Tal. Panhala, Dist. Kolhapur, Pin — 416 205 [Maharashtra State] INDIA
Affiliation: Shivaji University, Kolhapur

// Anant amuchi dheyasakti anant an Asha //

Principal
Dr. B. M. Ladgaonkar
M A, D H E, M Phil, Ph D, & D Litt. [International Honours]

Office: 02328 232093
Fax: 02328 232093
Principal: (O) 02328 232001
Email: principal_vpmkale@rediffmail.com
principal_vkmkale@rediffmail.com
Website: www.vpmkale.com

Founder & President: Shri. Vitthal Shankar Patil
Secretary: Sou. Alaka Vitthal Patil

Ref No:
Date:

दि.०७.०२.२०१८

सर्व विभाग

सुचना

महाविद्यालयातील बी.ए.प्रथम आणि व्दितीय वर्षाच्या सर्व विद्यार्थ्यांना सूचित करण्यात येते की शैक्षणीक वर्ष २०१७ - १८ मधील आपापल्या वर्गाची व्दितीय घटक चाचणी परीक्षा दि.०८.०२.२०१८ रोजी सकाळी ९.०५ ते १०.०० या तासीकेच्या वेळेत होईल.याची नोंद घ्यावी.

I/C PRINCIPAL
Vitthalrao Patil Mahavidyalaya, Kale
(Arts, Commerce & Science)
Tal. Panhala, Dist. Kolhapur

VITTHALRAO PATIL MAHAVIDYALAY, KALE
VPM
Arts, Commerce & Science

SHIVAJI UNIVERSITY KOLHAPUR

Vitthalrao Patil Mahavidyalaya, Kale

B.A.(Part-I) (semester-I) (CBCS) Examination -2018

Sub- Geography-Physical GeographySUB. CODE 71240

Date: 20/08/2021 Time:12.30 to 1.30 P.M. Marks:50

सूचना * सर्व प्रश्नांची उत्तरे समोरील चौकोनात लिहावित.

* कोणीही प्रश्नपत्रिकेवर टिकमार्क अथवा खाडाखोड करू नयेत.

1.खालीलपैकी कोणती प्राकृतिक भूगोलाची शाखा नाही?

अ) भूरूपशास्त्र ब)हवामानशास्त्र

क)सागरी भूगोल ड)लोकसंख्याशास्त्र

2.स्थितांस्तब्धी मध्ये तापमानाचे काय वैशिष्ट्ये आहे?

अ)तापमान वाढते ब)तापमान घटते

क)तापमान स्थीर राहते ड)तापमानात काहीही बदल होत नाही

3. भूकवचाच्या बाह्यभागास काय म्हणतात?

अ)शीलावरण ब)प्रावरण

क)गाभा ड)यापैकी नाही

4. स्थितांबराच्या अंतिम सीमेस काय म्हणतात?

अ)स्थितस्तब्धी ब)तपस्तब्धी

क)उष्णांबर ड)दलांबर

5. खालीलपैकी कोणता ज्वालामुखीय पर्वत भूमध्यसमुद्राचे दिपगृह म्हणून ओळखला जातो?

अ)स्ट्रॉम्बोली ब)क्राकाटोआ

क)व्हेसुव्हिअस ड)एटना

6. खालीलपैकी कोणती प्राकृतिक भूगोलाची शाखा भूरूपांचा अभ्यास करते?

अ)भूरूपशास्त्र ब)हवामानशास्त्र

क)सागरशास्त्र ड)मृदाशास्त्र

7. वेगनरच्या भूखंड वहन सिद्धांतातील विस्तृत जलाशयाचे नाव काय?

अ)पेंथलसा ब)अटलांटिक

क)आर्किटक ड)हिंदी

8. पृथ्वीच्या अंतरगातील थरांमध्ये सर्वाधिक घनता कोठे आढळते?

अ)शिलावरण ब)प्रावरण

क)गाभा ड)यापैकी नाही

20. वातावरणात दुसऱ्या क्रमांकाचा सर्वाधिक वायू कोणता आहे?

अ)नायट्रोजन

ब)कार्बन डाय ऑक्साइड

क)ऑरगॉन

ड)ऑक्सिजन

21. पृथ्वीचे सर्वाधिक वस्तूमान कोणत्या थराचे आहे?

अ)पृष्टभागावर

ब)शिलावरण

क)प्रावरण

ड)गाभा

22. पॅंजियाच्या दक्षिणेकडील भागाला काय म्हणतात?

अ)लॉरेंशिया

ब)टेथिस

क)गोंडवना

ड)आशिया

23. पृथ्वीचा कोणता ध्रुव जलव्यास आहे?

अ)दक्षिण ध्रुव

ब)उत्तरध्रुव

क)दोन्ही ध्रुव

ड)यापैकी नाही

24. खालीलपैकी कोणती प्राकृतिक भूगोलाची शाखा नाही?

अ)भूरूपशास

ब)हवामान शाख

क)सागरी भूगोल

ड)राजकीय भूगोल

25. खालीलपैकी कोणत्या भूकंप लहरी पृथ्वीच्या द्रव भागातून प्रवास करीत नाह?

अ)द्वितीयक

ब)प्राथमिक

क)रेखावृत्तीय

ड)भूपृष्ठ

PRINCIPAL
Vitthalrao Patil Mahavidyalaya, Kale
(Arts, Commerce & Science)
Tal. Panhala, Dist. Kolhapur

Shivaji University

Kolhapur, Vidyanagar, Kolhapur-416004, Maharashtra(India)

Extra Curricular Marks(NSS)Report

ADEC Name : KALE_Vitthalrao Patil Mahavidyalaya

Course : B.A. - Regular-B.A.-June 2010-Sem-T.Y.B.A.-Sem VI - Mar-2017

Seat Number	Marks	Seat Number	Marks	Seat Number	Marks
324574	10	324576	10	324581	10
324582	10	324583	10	324584	10
324605	10	324626	10	324649	10
324671	10	324679	10	324686	10
324701	10	324703	10	324704	10
324716	10	324722	10	324731	10
324735	10	324736	10	324743	10
324744	10	324749	10		

230354 10

कार्यक्रम अधिकारी
राष्ट्रीय सेवा योजना
विठ्ठलराव पाटील महाविद्यालय, क
(कला, वाणिज्य व विज्ञान)
ता. पन्हाळा, जि. कोल्हापूर

PRINCIPAL
Vitthalrao Patil Mahavidyalaya, Kale
(Arts, Commerce & Science)
Tal. Panhala, Dist. Kolhapur

NATIONAL SERVICE SCHEME

शिवाजी विद्यापीठ कोल्हापूर
ज्ञानमेवामृतम्

Estd. 1962
A Accredited by NAAC
(2014)

Sponsored by
GOVERNMENT OF INDIA
MINISTRY OF YOUTH AFFAIRS AND SPORTS, NEW DELHI

SHIVAJI UNIVERSITY, KOLHAPUR

CERTIFICATE

This is to certify that

Mr./ Miss ....koli Amit Ananda........

N. S. S. Volunteer of ....Vitthalrao patil mahavidylaya, kale....

College has completed two years of N. S. S. activities from the academic years ....2015........ to ....2016........ He / She has also attended 7 days residential camp at ....pohale........ from ....18-02-2016........ to ....24-02-2016........ under special camping programme & has done satisfactory work.

Programme Officer	**Principal**	**Programme Co-ordinator**

Date : ....27-03-2017....

12 APR 2017

PRINCIPAL
Vitthalrao Patil Mahavidyalaya, Kale
(Arts, Commerce & Science)
Tal. Panhala, Dist. Kolhapur

jobs/Certificate

PROFORMA OF CERTIFICATE FOR N.S.S.

This to certify that Shri./Smt. Koli Amit Ananda of University Department of /College Vitthalrao Patil Mahavidyalay, Kale Recognized Institution was enrolled in N.S.S. He/She has completed 240 hours of effective work and has attended the necessary number of camps as required under N.S.S. programme.

Shri./Smt. Koli Amit Ananda Seat No. 324574 PRN. No. 2014015500025967 has participated/completed NSS activity during the year 2015-16 and is therefore entitled to grant of additional marks for the examination of April/October, 20 for the course of B.A. III Sociology

Sign. & Stamp of NSS Co-ordinator

कार्यक्रम अधिकारी
राष्ट्रीय सेवा योजना
विठ्ठलराव पाटील महाविद्यालय, काळे
(कला, वाणिज्य व विज्ञान)
ता. पन्हाळा, जि. कोल्हापूर

Sign.& Stamp of Principal/Head/Director

PRINCIPAL
Vitthalrao Patil Mahavidyalaya, Kale
(Arts, Commerce & Science)
Tal. Panhala, Dist. Kolhapur

PRINCIPAL
Vitthalrao Patil Mahavidyalaya, Kale
(Arts, Commerce & Science)
Tal. Panhala, Dist. Kolhapur

D/Sachin/letter

PDF Created with deskPDF PDF Writer - Trial

Estd : June 2000
Accredited for 'C' Grade in 1st Cycle (Aug.2015) of NAAC (with CGPA 1.99)

UGC 2(f) 12 (B) Dt. 2 Decmber, 2014
Permanent Affi. No SU/Affi./T-2/UG-PG/VTD/475 Dt. 22 April 2014

// Anant Amuchi Dheyasakti ! Anant An Asha //
Shri Datta Shikshan Prasarak Mandal, Panutre's
Vitthalrao Patil Mahavidyalaya,
(Arts, Commerce & Science) Kale
Tal. Panhala, Dist. Kolhapur, Pin - 416 205 (Maharashtra State) INDIA
Affiliation : Shivaji University, Kolhapur.

Principal
Dr. Kamalakar N. Rakshase
M.A., NET, Ph.D.

Website : **www.vpmkale.edu.in**
Office : 02328-232093
Fax : 02328-232093
Princiapl : (O) 02328 232001
Email : principal_vpmkale@rediffmail.com
principal_vkmkale@rediffmail.com

Founder & President : **Hon.Shri.Vitthal Shankar Patil** L.D.C. M.A.
Secretary : **Sou. Alaka Vitthal Patil**

Ref. No.

Date :

Criteria 2- Teaching, Learning and Evaluation

2.5.1 Mechanism of internal assessment is transparent and robust in terms of frequency and mode
Mechanism of internal Assessment Committee 2017-18 to 2021-22

Estd: June 2000
Accredited for 'C' Grade in 1st Cycle [Aug. 2015] of NAAC [with CGPA: 1.99]

UGC 2[F] 12[B] Dt. 2 December, 2014
Permanent Affi. No SU/Affi./T-2/UG-PG/VTD/475 Dt.22 April, 2014

Shri Datta Shikshan Prasarak Mandal, Panutre's
Vitthalrao Patil Mahavidyalaya, Kale. [Arts, Commerce & Science]
Tal. Panhala, Dist. Kolhapur, Pin — 416 205 [Maharashtra State] INDIA
Affiliation: Shivaji University, Kolhapur

Principal
Dr. B. M. Ladgaonkar
M.A, D.H.E, M.Phil, Ph.D, & D.Litt. [International Honours]

// Anant amuchi dheyasakti anant an Asha //

Office: 02328 232093
Fax: 02328 232093
Principal: (O) 02328 232001
Email: principal_vpmkale@rediffmail.com
principal_vkmkale@rediffmail.com
Website: www.vpmkale.com

Founder & President: Shri. Vitthal Shankar Patil
Secretary: Sou. Alaka Vitthal Patil

Ref No:
Date:

EXAM COMMITTEE 2017-18

SR.NO	NAME	DESIGNATION
1	Mr.TATALE PADMAKAR BALIRAM	HEAD
2	Mr.JADHAV MAHADEV JAYSHING	MEMBER
3	Mr.SURYAWANSHI NARENDRA NARSHING	MEMBER
4	Mr.PATRE KRISHNA BAPU	MEMBER
5	Mr PATIL VIJAY BANDOPANT	MEMBER
6	Mr.POWAR NAVNATH MAHIPATI	MEMBER

PRINCIPAL
Vitthalrao Patil Mahavidyalaya, Kale
(Arts, Commerce & Science)

सन 2017-18

श्री दत्त शिक्षण प्रसारक मंडळ पणुंद्रे संचालित
विठ्ठलराव पाटील महाविद्यालय, कळे
ता. पन्हाळा जि. कोल्हापूर.

सन 2017-18 या शैक्षणिक वर्षासाठी परिक्षा विभाग मुल्यमापन समितीची स्थापना मा. प्राचार्य डॉ. बी. एम. लाडगावकर यांच्या अध्यक्षतेखाली करण्यात आली व त्यात खालील प्राध्यापकांची निवड करण्यात आली.

नाव	हुद्दा
1) प्रा. तटाके पी. बी.	अध्यक्ष
2) प्रा. जाधव एम. डी.	सदस्य
3) प्रा. सुर्यवंशी एन. एन.	"
4) प्रा. पाटील के. बी.	"
5) श्री. पाटील व्ही. डी.	"
6) श्री. पोवार एन. एम.	"

PRINCIPAL
Vitthalrao Patil Mahavidyalaya, Ka
(Arts, Commerce & Science)
Tal. Panhala, Dist. Kolhapur

मिटिंग - 1

सन 2017-18 या शैक्षणिक वर्षातील परिक्षा विभाग व मुल्यमापन समितीची बैठक 28/07/2017 रोजी सकाळी 11:30 वा. भरली व त्यात खालील ठराव मांडून त्यास मान्यता देण्यात आली.

अध्यक्ष - प्रा. तटाके पी. बी.

सदस्य - प्रा. जाधव एम. जे.

" - प्रा. सुर्यवंशी एन. एन.

" - प्रा. पाचे के. बी.

" - श्री पाटील व्ही. बी.

" - श्री पोवार एन. एम.

वरील प्रमाणे कोरम पूर्ण झाल्यानंतर बैठकीच्या कामकाजास सुरुवात झाली.

विषय: Oct/Nov 2017 च्या परिक्षेचे फॉर्म ऑनलाईन भरून घेणे.

ठराव - या बैठकीमध्ये Oct/Nov 2017 च्या सत्र परिक्षेचे फॉर्म विद्यार्थ्यांकडून विनाचूक भरून घेण्याचे ठरविण्यात आले तसेच उशिरा फी लागणार नाही याची खबरदारी घेण्याचे ठरविण्यात आले व तसा ठराव मंजूर करण्यात आला.

सूचक - प्रा. पाचे के. बी.

अनुमोदक - श्री. पाटील व्ही. बी.

विषय - 2 - अंतर्गत गुणा संदर्भात चर्चा करणे.

ठराव 2 - ठराव 2 नुसार B.A/B.Com/B.Sc भाग तिसरा सेम 3 मध्ये अंतर्गत मुल्यमापन गुण वेळेत भरण्याचा ठराव मांडण्यात आला व त्यास सर्वानुमते मान्यता देण्यात आली.

सूचक - प्रा. जाधव एम. जे.

अनुमोदक - प्रा. तटाके पी. बी.

विषय - 3 - Cluster college साठी Internal व External senior supervisor चे नावे देणे.

ठराव 3 - यावेळी पूर्वीप्रमाणेच Rotation प्रमाणे स. ब. खाडे महाविद्यालय कोपार्डे येथे Oct/Nov 2017 साठी Internal व External senior supervisor चे नावे देण्याचे ठरविण्यात आले व तसा ठराव सर्वानुमते मंजूर करण्यात आला.

सूचक - प्रा. तटाके पी. बी.

अनुमोदक - श्री. पोवार एन. एम.

VITTHALRAO PATIL MAHAVIDYALAY, KALE
VPM
Arts, Commerce & Science

नोटीस - 2.

परिक्षा विभाग मुल्यमापन समितीची बैठक दि. 10/01/2018 रोजी सकाळी 11:30 वाजता प्राचार्य कक्षा मध्ये बोलविण्यात आली आहे तरी सर्व सदस्यांनी हजर रहावे.

प्रा. तटाके पी. डी.
अध्यक्ष
परिक्षा विभाग व मुल्यमापन समिती.

1) प्रा. जाधव एम. डी. -
2) प्रा. पाखे के. बी. -
3) प्रा. सूर्यवंशी एन. एन. -
4) श्री पाटील व्ही. बी. -
5) श्री पोवार एन. एम. -

बैठकीसमोरील विषय -

1. Oct/Nov-2017 च्या परिक्षेतील त्रुटी बाबत चर्चा करणे
2. M/A-2018 चे फॉर्म भरणे
3. M/A-2018 B.Sc प्रॅक्टिकल परिक्षेचे नियोजन करणे
4. SR.P.D संदर्भात चर्चा करणे
5. odd number संदर्भात विचार विनिमय करणे.

PRINCIPAL
Vitthalrao Patil Mahavidyalaya, Kale
(Arts, Commerce & Science)
Tal. Panhala, Dist. Kolhapur

अहवाल

सन २०१७-१८ या शैक्षणिक वर्षात परीक्षा विभाग व मुल्यांकन समितीच्या वतीने वेळोवेळी नियमानुसार तयार करण्यात आले व त्यानुसार आयोजित करण्यात आली सर्व प्रथमतो B.A/B.Com B.Sc भाग I च्या सेम-I/II चे पेपर असेसमेंटचे काम वेळेत पूर्ण करून संबंधित निकाल विद्यापीठा कडे दाखल करण्यात आला तसेच B.A/B.Com/B.Sc भाग III च्या सेम V व VI चे कॉलेजअंतर्गत असाइनमेंट सेमिनार व प्रोजेक्ट चे काम वेळेत पूर्ण केले गेले.

याचबरोबर 16/3/2018 रोजी सकाळी 11 ते 2 या वेळेत परीक्षेतील ताण तणाव कमी करण्यासाठी मा. नरेंद्र मोदी यांनी मन की बात या सदराखाली सर्व विद्यार्थ्यांना प्रक्षेपण दाखविण्यात आले व त्याचा उपयोग सर्व विद्यार्थ्यांना झाला

सदर अहवाल सादर

PRINCIPAL
Vitthalrao Patil Mahavidyalaya, Kale
(Arts, Commerce & Science)
Tal. Panhala, Dist. Kolhapur

PRINCIPAL
Vitthalrao Patil Mahavidyalaya, Kale
(Arts, Commerce & Science)
Tal. Panhala, Dist. Kolhapur

Estd : June 2000
Accredited for 'C' Grade in 1st Cycle (Aug.2015) of NAAC (with CGPA 1.99)

UGC 2(f) 12 (B) Dt. 2 Decmber, 2014
Permanent Affi. No SU/Affi./T-2/UG-PG/VTD/475 Dt. 22 April 2014

// Anant Amuchi Dheyasakti ! Anant An Asha //
Shri Datta Shikshan Prasarak Mandal, Panutre's
Vitthalrao Patil Mahavidyalaya,
(Arts, Commerce & Science) Kale
Tal. Panhala, Dist. Kolhapur, Pin - 416 205 (Maharashtra State) INDIA
Affiliation : Shivaji University, Kolhapur.

Principal
Dr. Kamalakar N. Rakshase
M.A., NET, Ph.D.

Website : **www.vpmkale.edu.in**
Office : 02328-232093
Fax : 02328-232093
Princiapl : (O) 02328 232001
Email : principal_vpmkale@rediffmail.com
principal_vkmkale@rediffmail.com

Founder & President : **Hon.Shri.Vitthal Shankar Patil** *L.D.C.,M.A.* Secretary : **Sou. Alaka Vitthal Patil**

Ref. No.

Date :

Criteria 2- Teaching, Learning and Evaluation

2.5.1 Mechanism of internal assessment is transparent and robust in terms of frequency and mode
Internal Evaluation 2017-18 to 2021-22

SHIVAJI UNIVERSITY, KOLHAPUR

Blank Student Activity Mark Entry Check List For Exam March-2021

…se : 2324-B.Sc. (CBCS) Pattern : semester cbcs

…ourse Part : B.Sc. CBCS Semester II

Activity Name : PHYSICAL EDUCATION (Compulsary) 10 marks Max. Marks : 10

College : 250-Vitthalrao Patil (Arts, Commerce & Science) College,Kale,KOLHAPUR

Seat No	Marks	Seat No	Marks	Seat No	Marks
10200	AB	10246	10	10290	AB
10202	10	10247	10	10291	10
10203	10	10248	10	10292	10
10204	10	10249	10	10293	10
10205	10	10250	10	10294	10
10206	AB	10251	AB	10295	10
10207	10	10252	10	10296	10
10208	10	10253	10	10297	10
10209	10	10254	AB ~~10~~	10298	10
10210	10	10255	10	10299	10
10211	10	10256	AB	10300	10
10212	10	10257	AB	10301	10
10213	10	10258	10	10302	10
10214	10	10259	09	10303	10
10215	AB	10260	10	10304	10
10216	AB	10261	10	10305	10
10217	10	10262	10	10306	10
10218	10	10263	AB	10307	10
10220	10	10264	10	10308	10
10221	10	10265	10	10309	10
10222	AB	10266	10	10310	AB
10223	AB	10267	10	10311	10
10224	10	10268	10	10312	10
10225	10	10269	10	10313	10
10226	AB	10270	A	10314	10
10227	10	10271	10	10315	10
10228	10	10272	10	10316	10
10229	AB	10273	10	10317	10
10230	10	10274	10	10318	10
10231	10	10275	10	10319	10
10232	10	10276	10	10320	AB
10233	10	10277	AB	10321	AB
10234	10	10278	AB	10322	AB
10235	10	10279	10	10323	10
10236	AB	10280	10	10324	10
10237	10	10281	09	10325	10
10238	AB	10282	10	10326	10
10239	AB	10283	AB	10327	AB
10240	AB	10284	10	10328	10
10241	10	10285	AB	10329	10
10242	10	10286	10	10330	10
10243	10	10287	10	Total Student : 129	Absent : -
10244	AB	10288	AB		
10245	10	10289	10		

Ab = Absent

Date : 02/09/2021

PRINCIPAL
Vitthalrao Patil Mahavidyalaya, Kale
(Arts, Commerce & Science)
Tal. Panhala, Dist. Kolhapur

A-29

SHIVAJI UNIVERSITY, KOLHAPUR

Blank Student Activity Mark Entry Check List For Exam March-2021

urse : 2324-B.Sc. (CBCS)

ourse Part : B.Sc. CBCS Semester II — Pattern : semester cbcs

Activity Name : PHYSICAL EDUCATION (Compulsory) 10 mark's

College : 250-Vitthalrao Patil (Arts, Commerce & Science) College,Kale,KOLHAPUR — Max. Marks : 10

Seat No	Marks	Seat No	Marks	Seat No	Marks

Internal Examiner

03/09/2024

Principal

PRINCIPAL
Vitthalrao Patil Mahavidyalaya, Kale
(Arts, Commerce & Science)
Tal. Panhala. Dist. Kolhapur

VITTHALRAO PATIL MAHAVIDYALAY, KALE
VPM
Arts, Commerce & Science

Principal
Dr. Kamalakar N. Rakshase
M.A., NET, Ph.D.

Website : www.vpmkale.edu.in
Office : 02328-232093
Fax : 02328-232093
Princiapl : (O) 02328 232001
Email : principal_vpmkale@rediffmail.com
principal_vkmkale@rediffmail.com

Criteria 2- Teaching, Learning and Evaluation

2.5.1 Mechanism of internal assessment is transparent and robust in terms of frequency and mode
Grievance Redressal System 2017-18 to 2021-22

Rajdhani
DATE / /

विठ्ठलराव पाटील महाविद्यालय

कळे

प्रकल्प कार्य
(PROJECT WORK)

प्रकल्प शीर्षक :- नांदगांव परिसरातील गांडूळ खतनिर्मिती अभ्यास

विद्यार्थी नांव :-
① शिंदे कोंडीबा रामचंद्र
② पाटील चरण सखाराम

इयत्ता :- S.Y.B.A.

विषय :- पर्यावरण

विषय शिक्षकांचे नांव :- प्रा. कृष्णा बापू पात्रो

Rajdhani
DATE / /

VITTHALRAO PATIL MAHAVIDYALAY, KALE
VPM
Arts, Commerce & Science

अनुक्रमणिका

अ. क्र.	प्रकल्प कार्य घटक	दिनांक	शेरा
1	प्रस्तावना		
2	उद्दिष्टे		
3	संबंधित माहितीचा आढावा		
4	प्रासंगिकता		
5	संशोधन पद्धतीचे विवेचन		
6	वापरलेल्या पद्धतीचे विवेचन		
7	निरीक्षण		
8	विश्लेषण		
9	निष्कर्ष		
10	संदर्भ सूची		

Rajdhani ①
DATE / /

VITTHALRAO PATIL MAHAVIDYALAY, KALE
VPM
Arts, Commerce & Science

प्रस्तावना

स्वातंत्र्यपूर्व काळात आपली शेती ही पूर्णत: सेंद्रीय शेतीच होती. जमिनीची मशागत आणि योग्य पाण्याचा वापर यामुळे जमिनीची सुपिकता टिकून होती. हरितक्रांतीच्या लाटेने व अधिक धान्य पिकवा या घोषणेने संकरित बियाणे व त्यासाठी रासायनिक खतांचा वापर १९६० सालापासून होऊ लागला. रासायनिक खतांचा वापर सोपा सुटसुटीत व कमी परिश्रमाचा वाटू लागला. व त्याचा अतिरेक होत गेला.

दिवसेंदिवस वाढत चाललेल्या लोकसंख्येला अन्न धान्याचा पुरवठा कसा होणार ही चिंता सर्व स्तरावर तीव्रतेने जाणवत आहे. भारताच्या ग्रामीण भागाच्या विकासाचा निश्चित मार्ग, निश्चित प्रदेश दिशा सापडल्या खेरीज या देशाचा चेहरा-मोहरा पालटणे अशक्य आहे. आज ग्रामीण विकासाच्या उपक्रमाचा केंद्रबिंदू शेतीची उत्पादन क्षमता वाढविणे हा आहे.

म्हणूनच जमिनीचा पोत, पत, जडणघडण सुपिकता टिकविण्यासाठी व जमिनीचा सजीव व उत्पादन क्षमता ठेवण्यासाठी गांडूळ खतांचा वापर करणे अत्यावश्यक आहे. त्यासाठी आवश्यक असणारे संपूर्ण ज्ञान (गांडूळ = गांडूळ खत) आपण या प्रकल्पांत अभ्यासणार आहोत.

VITTHALRAO PATIL MAHAVIDYALAY, KALE
VPM
Arts, Commerce & Science

उद्दिष्टे

① गांडूळ खतांचा योग्य वापर करून गांडूळ खताचे महत्व व वापर यांचेसा योग्य आकलन शेतकऱ्यांना व्हायला हवे.

② निसर्गाला कोणत्याही प्रकारचा धोका न पोहचवता निसर्गतः तयार होणाऱ्या एका अत्यावश्यक खताचे फायदे याची जाणिव सर्वसामान्यांना व्हावी.

③ गांडूळ खताचा वापर करून जमिनीची सुपिकता पोत, प्रत वाढवली जाते व उत्पादन क्षमता प्रचंड निर्माण होते.

④ गांडूळ खत निर्मितीस अत्यल्प खर्च व मिळणारे उत्पादन ज्यादा.

⑤ गांडूळ खतामुळे जमिनीतील उपयुक्त जिवाणूंच्या संख्येत भरपूर वाढ.

⑥ शेतीमध्ये गांडूळाच्या खताच्या वापरामुळे ह्युमसचे प्रमाण भरपूर असल्यामुळे नत्र, स्फुरद, पालाश व इतर सुक्ष्मद्रव्ये पिकांना भरपूर व लगेच उपलब्ध होतात.

VITTHALRAO PATIL MAHAVIDYALAY, KALE
Arts, Commerce & Science
VPM

संबंधित माहितीचा आढावा

गांडूळ खत निर्मिती हा प्रकल्प उत्पादन क्षमता वाढविण्याच्या दृष्टीने खूप महत्त्वाचा आहे. त्यामुळे या प्रकल्पाशी संबंधित असणारी माहिती मिळवण्यासाठी मला वेगवेगळ्या कृषीसंशोधकांनी लिहलेल्या कृषी क्षेत्राशी संबंधित असलेल्या पुस्तकांचा खूप उपयोग झाला.

गांडूळाला 'शेतकऱ्याचा मित्र' का म्हटले जाते याचे ज्ञान झाले. गांडूळ जमिन भुसभुशीत करतात. त्यामुळे जमिनीची उत्पादन क्षमता वाढते. ही व लरशीच अशा प्रकारच्या अनेक माहितीचे आकलन झाले.

त्यामुळे खतनिर्मिती हा प्रकल्प पर्यावरणाचा समतोल राखण्यासाठी किती उपयोगी आहे हे समजले.

VITHALRAO PATIL MAHAVIDYALAY, KALE
VPM
Arts, Commerce & Science

प्रासंगिकता

जमिनीची धूप वाढल्यामुळे
निसर्गाचा ह्रास होतो. झाडे
नष्ट होतात, मात्र गांडूळ
खतनिर्मिती केल्यामुळे
या सर्व समस्यांचे
संगोपन होऊ शकते.
हे लक्षात घेऊन या
विषयावर अभ्यास करणे
अत्यावश्यक आहे.
प्रस्तुत प्रकल्पामध्ये गांडूळ
खतनिर्मितीचा अभ्यास
करून माहिती सादर केली
आहे. जमिनीची पौष्टिकता
कशी वाढवली जाते याचा
अभ्यास केला आहे......

VITTHALRAO PATIL MAHAVIDYALAYA, KALE
VPM
Arts, Commerce & Science

संशोधन पद्धती

① गांडूळाच्या जीवनामध्ये अंडी, बाल्यावस्था आणि पूर्णावस्था अशा तीन अवस्था असतात. हे संशोधन पद्धतीमुळे समजले.

② या सर्व अवस्थांसाठी ओलसर जमिन आवश्यक असते.

③ गांडूळाचा जीवनक्रम हा प्रामुख्याने त्याच्या जातीवर अवलंबून असतो.

④ पूर्ण वाढ झालेल्या गांडूळामध्ये स्त्री आणि पुरुष जनन असे दोन्हीही अवयव असतात.

⑤ प्रत्येक सहा ते सात दिवसांत गांडूळ अंडी बनवते.

⑥ गांडूळ १० सेमी पेक्षा खोल व जास्तीत जास्त 4.5 मी. पर्यंत जमिनीपेक्षा खोल उभी व थोडी तिरकी बिळे करतात.

⑦ कुजलेली पाने, ह्युमस युक्त माती व इतर सेंद्रीय पदार्थ खाण्यासाठी जमिनीच्या पृष्ठभागावर रात्रीच्या वेळी वर येतात.

VITTHALRAO PATIL MAHAVIDYALAY, KALE
PVM
Arts, Commerce & Science

वापरलेल्या पद्धतीचे विवेचन

या प्रकल्पामध्ये लेखण करण्यासाठी मी नांदगांव परिसरातील गांडूळ खतनिर्मितीचा अभ्यास या विषयाची निवड केली आहे.
तसेच मी वेगवेगळ्या पुस्तकांचा वापर करून गांडूळाची माहिती मिळवून हा प्रकल्प तयार केला आहे.
तसेच त्यामध्ये मी मासिके, संदर्भ पुस्तके, वर्तमानपत्रे व विषयांची पुस्तके यामध्ये माहिती मिळवली. या माहितीच्या आधारे मी या प्रकल्पामध्ये लेखण केले आहे......

VITTHALRAO PATIL MAHAVIDYALAY, KALE
VPM
Arts, Commerce & Science

निरीक्षण

(1) माती, खाद्यपदार्थ आणि जमिनीतील पाण्याच्या माध्यमाद्वारे होणारे प्रदूषण कमी होते.

(2) जमिनीतील पाण्याच्या पातळीत वाढ होते.

(3) पडीक जमिनीची धूप व क्षारांचे प्रमाण कमी होते.

(4) रोगराईचे प्रमाण कमी होऊन आरोग्य चांगले राहते याचे ज्ञान होते.

(5) गांडूळाचे बारकाव्याने निरीक्षण केल्यानंतर हे लक्षात येते की कचऱ्याच्या विल्हेवाटीने आरोग्य संदर्भाचे प्रश्न कमी होतात.

VITTHALRAO PATIL MAHAVIDYALAY, KALE
VPM
Arts, Commerce & Science

विश्लेषण

पर्यावरणामध्ये अलीकडे अनेक समस्या निर्माण झाल्या आहेत. त्यामुळे आधुनिक पर्यावरणासंबंधी दुष्परिणाम उद्‌भवले आहेत. त्या समस्या दूर करण्या-साठी आपण स्वतःच प्रयत्न करायला हवेत.

स्वातंत्र्यपूर्व काळात आपली शेती ही पूर्णतः सेंद्रीय शेतीच होती. जमिनीची मशागत आणि योग्य पाण्याचा वापर यामुळे जमिनीचा पोत टिकून होता. हरितक्रांतीच्या लाटेने व अधिक धान्य पिकवा या घोषनेने संकरित बियाणे व त्यासाठी रासायनिक खतांचा वापर सोपा, सुटसुटीत व कमी परिश्रमाचा वाटतो.

रासायनिक खताच्या अतिवापरामुळे मानवाच्या म्हणजेच सजीवांच्या आरोग्याला धोका निर्माण झाला आहे, म्हणूनच जमिनीचा पोत, प्रत, जडणघडण क्षमता वाढवण्यासाठी गांडूळ खताचा वापर करणे अत्यावश्यक आहे. निसर्गाला कोणत्याही प्रकारचा धोका न पोहचवता निसर्गापासून तयार होणाऱ्या ह्या अत्यावश्यक खताचे फायदे सर्वसामान्यांना होणे गरजेचे आहे.

गांडूळाला 'शेतकऱ्याचा मित्र' का म्हटले याचे ज्ञान झाले आहे. गांडूळ खतामुळे पाणी देण्याचा कालावधी कमी होतो व मजूर वर्गावर होणारा खर्च कमी होतो.

VITTHALRAO PATIL MAHAVIDYALAY, KALE
VPM
Arts, Commerce & Science

निष्कर्ष

① जमिनीचा पोत, उत्पादनक्षमता, जमिनीची नैसर्गिक स्थिती उत्तम राखण्यास मदत होते.

② उत्पादन खर्च कमी असल्याने वापरास सोयीस्कर आहे.

③ रासायनिक खताच्या वापराने जमिनीची उत्पादकता व पोत बिघाड होते. पण गांडूळ खताच्या वापराने उत्पादकता व पोत सुधारण्यास मदत होते.

④ रासायनिक खताच्या किमतीच्या तुलनेत गांडूळ खत उपयुक्त ठरते.

⑤ गांडूळ खतामुळे जमिनीची नैसर्गिक स्थिती समतोल राखण्यास मदत होते.

VITTHALRAO PATIL MAHAVIDYALAY, KALE
PVM
Arts, Commerce & Science

संदर्भ सुची

1. गांडूळाचे संवर्धन
2. उत्तम प्रतीचे गांडूळ खत
3. गांडूळांच्या जातीचा अभ्यास
4. सेंद्रीय गांडूळ निर्मिती
5. गांडूळ बीजगुण क्षेत्राची यादी
6. गांडूळ विषयक माहितीची पुस्तके.

VITTHALRAO PATIL MAHAVIDYALAYA, KALE
VPM
Arts, Commerce & Science

वापरलेल्या माहितीचे विवेचन

गांडूळ खत व कंपोस्ट खत यातील फरक

गांडूळ खत	कंपोस्ट खत
① गांडूळ खत लवकर तयार होते. (कालावधी ३ आठवडे)	① कंपोस्ट खत मंद गतीने तयार होते (कालावधी 4 महिने)
② घाणवास, माशा, डास यांचा उपद्रव नसून आरोग्याला अपायकारक नाही.	② घाणवास, माशा, डास यांचा उपद्रव संभवतो.
③ कमी जागा लागते.	③ जास्त जागा लागते.
④ 4 X 1 X 75 फूट आकाराच्या गादी वाफ्यापासून दर पंधरा दिवसाला टन खत मिळते.	④ 3 X 10 X 10 आकारात खड्डयापासून दर 4 महिन्याला 10 टन खत मिळते.
⑤ ऊर्जा, गांडूळ खत, द्रवरूप खत.	⑤ कंपोस्ट व्यतिरिक्त इतर पदार्थ मिळत नाहित.
⑥ हेक्टरी मात्रा ५ टन लागते.	⑥ हेक्टरी मात्रा 12.50 टन लागते.
⑦ नत्र उपलब्ध 2.5 ते 3 टक्के	⑦ नत्र उपलब्ध 0.5 ते 1.5 टक्के
⑧ स्फुरद उपलब्ध 1.5 ते 2 टक्के.	⑧ स्फुरद उपलब्ध 1.2 ते 1.4 टक्के.

VITTHALRAO PATIL MAHAVIDYALAYA KALE
VPM
Arts Commerce & Science

विषयाची निवड

"नांदगांव परिसरातील गांडूळ खतनिर्मिती" विषयावर मी पर्यावरण शिक्षणाचा अभ्यास केला आहे.

* व गांडूळ बीजगुणन क्षेत्राची यादी :-
गांडूळ खत उत्पादन करणाऱ्या तालुका बीजगुणन केंद्राचा विभाग, जिल्हा व प्रेक्षकांची यादी.

① कोकण :- ठाणे, ② रायगड ③ रत्नागिरी पालशेत तिसंगी. ④ सिंधुदुर्ग, मानगांव.

② नाशिक :- ① नाशिक, पिंपरी 1, पिंपरी 2 दिंडोरी 2, सानोरा, लखमापूर 1, लखमापूर 2 येवला मुसळगांव, नांदगांव, उमराणे

③ पुणे :- अहमदनगर, कोकणगांव, कोपरगांव श्रीरामपूर राहुरी, सावेडी, प्रवरा सोलापूर, मंगळवेढा अक्कलकोट, पंढरपूर, जाधववाडी, भोर 2.

④ कोल्हापूर :- ① सातारा :- दहीवडी, काळोली, सैदापूर बडूर मेढा, कुडेगांव फलटन
② सांगली :- कुपवाड, तासगांव, उंब्रज
③ कोल्हापूर :- आजरा, राधानगरी, शिरगांव.

VITTHALRAO PATIL MAHAVIDYALAY, KALE
VPM
Arts, Commerce & Science

गांडूळ खत निर्मितीचे उपयोग

① गांडूळ खतापासून किमती अमिनो ॲसिड्स एसाईमस् आणि मानवासाठी औषध तयार करता येतात.

② पक्षी, कोंबड्या, पाळीव जनावरे, मासे यांना उत्तम प्रतीचे खाद्य म्हणून वापरता येते.

③ आयुर्वेदिक औषध तयार करण्यासाठी ही याचा उपयोग होतो.

④ पावडर, लिपस्टिक, मलमे यासारखी किंमती प्रसाधने तयार करण्यासाठी गांडूळाचा उपयोग करतात.

⑤ परदेशात पिझा, ऑमलेट, सॅलेड, यांसारख्या खाद्य वस्तमध्ये 5 प्रथिनांची कमतरता भरून काढण्यासाठी गांडूळाचा उपयोग करतात.

⑥ गांडूळाच्या कोरड्या पावडरमध्ये ६० ते ६५ टक्के प्रथिने असतात. तिचा अन्नात वापर करता येतो.

⑦ इतर रासायनिक खतावर पूर्णता अवलंबून न राहता स्वयंपूर्ण होण्याच्या दिशेने वाटचाल.

⑧ जमिनीची उत्पादन क्षमता वाढते.

⑨ पाणी देण्याचा कालावधी कमी होतो.

⑩ मजूर वर्गावर होणारा खर्च कमी होतो.

VITTHALRAO PATIL MAHAVIDYALAY, KALE
PVM
Arts, Commerce & Science

सेंद्रीय शेतीमध्ये गांडूळ खताचा वापर .....

गांडूळ जमिनीत सोडल्यामुळे जमिन भुसभुशीत होते. त्यामुळे हवा खेळती राहते. आणि पिकांच्या मुळांची वाढ होते. जमिनीची पाणी शोषून घेण्याची आणि पाणी साठवून ठेवण्याची क्षमता वाढल्यामुळे पाण्याची 15 ते 20 टक्क्यापर्यंत बचत होते. एकंदरीत जमिनीचा पोत सुधारतो. जमिनीमध्ये जीवनसत्व प्रतिजैविक आणि सजीवांचे प्रमाण वाढते.

त्यामुळे पिकांची वाढ संथ उत्तम आणि निरोगी होते. जमिनीचा सामू उदासिन 6.5 ते 7.5 च्या दरम्यान ठेवण्यास मदत होते. जीवाणूंची चांगली वाढ होऊन जास्तीत जास्त ह्युमस तयार होते. जमिनीतील बरीचशी अन्नद्रव्ये पिकांस सहजासहजी उपलब्ध होतात. उपायकारक जीवाणूंची संख्या वाढवण्याचे कार्य गांडूळ करतात.

30 % तणाची बी कुजवतात. त्यामुळे तणांचे प्रमाण घटते. गांडूळ खतामध्ये ह्युमसचे प्रमाण भरपूर असल्याने नत्र, स्फूरद, पालाश व व इतर सुक्ष्मद्रव्ये झाडांना भरपूर व लगेच उपलब्ध होतात.

Rajdhani
DATE / /

VITTHALRAO PATIL MAHAVIDYALAY, KALE
VPM
Arts, Commerce & Science

विठ्ठलराव पाटील महाविद्यालय काळे

हिंदी विभाग

बी. ए. ३

2019-20

Rajdhani

DATE / /

VITTHALRAO PATIL MAHAVIDYALAY, KALE
VPM
Arts, Commerce & Science

अंतिम साक्ष्य - पात्र एवं चरित्र चित्रण

छात्रोंके नाम :

1) तेजस्विनी मारूती पाटील
2) सरिता प्रकाश पाटील
3) प्रतिक्षा विठ्ठू पाटील
4) कल्याणी राजाराम पोवार
5) कल्याणी विश्वास बाटे

-: मार्गदर्शक :-

प्रा. डॉ. नितीन पाटील

प्रा. जोलिल कांबळे

Rajdhani
DATE / /
VITTHAL ... MAHAVIDYALAY, KALE
VPM
Arts, Commerce & Science

प्रस्तावना

हिंदी कथा साहित्य में उत्तरशती तक आते जाते लेखिकाओं का योगदान प्राप्त होता है। नारी विमर्श की दृष्टी से अनेक लेखिकाओं के नाम उल्लेखनीय हैं, जैसे - मैत्रेयी, पुष्पा, नासिरा, शर्मा, कृष्णा, सोबती, मन्नू भंडारी, ममता कालिया आदि। 20 वी सदी और 21 वी सदी के बीच का संक्रमण काल उत्तरशती के नाम से पहचाना जाता है। इसमें अनेक साहित्यिक विमर्श, आदिवासी विमर्श, बाल एवं परिस्थितीनुरूप परिवर्तित समाज का चित्रण उपन्यास में होने लगा। उपन्यास के विस्तृत फलक पर इन जैसे विविध विमर्शों को नाते कथानक के रूप में प्रस्तुत किया जाने लगा। इस दृष्टी से नारी की स्थिती एवं गति को लेकर लिखे गए उपन्यासों में चंद्रकांता का योगदान उल्लेखनीय है। इसलिए कश्मीर के रक्तरंजित आतंकवाद का चित्रण उपन्यासों द्वारा चंद्रकांता ने किया है। इस दृष्टी से हिंदी साहित्य में चंद्रकांता का कथा साहित्य बहुत महत्वपूर्ण है।

Rajdhani
DATE /
VITTHALRAO PATIL MAHAVIDYALAYA, KALE
VPM
Arts, Commerce & Science

उद्देश

- उपन्यास में चित्रित मुख्य पात्र और गौण पात्र से परिचित हो जाएँगें।
- पात्रों की चरित्रगत विशेषताओं से अवगत हो जाएँगें।
- उपन्यास के संवाद से परिचित हो जाएँगें।
- उपन्यास में चित्रित पात्रों की मनोदशा से अवगत हो जाएँगें।

Rajdhani
DATE / /

VITTHALRAO PATIL MAHAVIDYALAY, KALE
PVM
Arts, Commerce & Science

विषय विवरण

प्रस्तुत उपन्यास में मुख्य पात्र के रूप में मीना, बाऊ जी और गौण पात्र के रूप में बीजी, विकी, जगन, चाची आदि पात्रों का चरित्रांकन हुआ है।

अंतिम साक्ष्य :- मुख्य पात्र :

① मीना :-
मीना चंद्रकांता लिखित 'अंतिम साक्ष्य' उपन्यास की केंद्रिय पात्र है, पूरी कथा मीना के रूप में अंतिम साक्ष्य उपन्यास में चित्रित हुई है।

• अनाथ बालिका :-
मीना जब छोटी थी तब उसकी जिम्मेदारी उसकी माँ गुजर जाती है। तब उसकी जिम्मेदारी उसके पिता पर आती है। मगर जब मीना की उम्र स्टापू खेलने की थी तब पिताजी से अकेला छोडकर चल बसे।

• मजबूर नारी :-
अनाथ मीना चाचा - चाची पर निर्भर थी। इसी वजह से वह चाची का हर फैसला स्वीकार करने के लिए मजबूर है।

VITTHALRAO PATIL MAHAVIDYALAYA KALE
VPM
Arts, Commerce & Science

- **मजबूरी नारी :-** अनाथ मीना चाची, चाची पर निर्भर थी। इसी वजह से वह चाची का हर फैसला स्वीकार करने के लिए मजबूर है। वह बारह साल मीना की शादी पचास साल से बूढे रंडुवे लाला से करा देता है।

- **परित्यक्ता नारी :-** चाची मीना की शादी पचास साल के बूढे रंडुवे लाला से करा देता है, मगर लाला के बेटे उसे गिद्ध नजर से देखते हैं। बूढे लाला अपने बेटे से मीना की सुरक्षा नहीं कर पाएगा। इसलिए वे मीना को चाची के पास वापस लौटा देते हैं।

- **नारकीय जीवन से छुटकारा :-** चाची मीना की दूसरी शादी आवारा- लंपट जगन के साथ करा देती है। मुशटंडे जगन से शादी कराकर चाची अपना पल्ला झाड़ देती है, ~~मीना~~। मगर मीना जगन के अत्याचार से तंग आ जाती है।

- **लोकप्रिय गायिका :-** जब जगन धन के लालच में दोस्त मदन सिंह के हाथों मीना को एक कोठे वाली से बेच देता है। कोठे की मालकीन उसे एक संगीत मास्टर के पास संगीत सीखाने के लिए भेज देती है।

Vitthalrao Patil Mahavidyalaya, Kale.

Department of Political Science

09/10

Seminar (Internal Evaluation)
Semester V (2022 – 23)

Name of Student : Sawat Digamber Babarao

Class : B.A.T.Y

PRN : 2020072438

Paper No : 9

Paper Name : International Politics.

Title of Seminar : आंतरराष्ट्रीय राजकारणाची व्याप्ती

Student Sign : [signature]

Sign of Teacher : [signature]

Name of Teacher : Dr. Rakshase K.N.

सार्क, आसियान, ऑपेक, अरबी लीग, नाफ्टा, ब्रिकस इत्यादी संघटनांचा समावेश होतो.

4) विदेश नीती आणि राजनय यांचा अभ्यास -

आंतरराष्ट्रीय राजकारण म्हणजे प्रत्येक आपले हितसंबंध जोपासण्यासाठी राष्ट्राच्या संरक्षणासाठी, सं...नासाठी आपले परराष्ट्र धोरण ठरवीत असते. विदेशी नीती अ... प्रत्यक्ष कृती म्हणजेच आंतरराष्ट्रीय राजकारण होय असे फेलि... ग्रॉस यांचे मत आहे विदेश नीतीचे सर्वात महत्त्वाचे साधन म्हण... राजनय होय परराष्ट्र धोरणाची उद्दिष्ट्ये साध्य करण्यासाठी र... कीय नेते राजनयाद्वारे शांततेच्या मार्गाने प्रयत्न करीत असतात. र... राष्ट्रातील मैत्रीचे, स्नेहाचे संबंध टिकवून ते प्रस्थापित करण्याचे... राजनीतीत करावे लागतात. युद्ध, संघर्ष टाळण्यासाठी राजनय ... कर ठरतो. आंतरराष्ट्रीय राजकारणाच्या अभ्यासाच्या व्याप्तीत राज... विदेशनीती, राजनयाचे प्रकार, राजनयाची अभ्यासाच्या व्याप्ती... राजनय, विदेशनीती, राजनयाचे भूमिका इत्यादी स्वरूपाच्या सम... केला जातो.

5) विविध विचारप्रणालींचा अभ्यास -

आंतरराष्ट्रीय राजकारणाचा अभ्यास करता... अभ्यासकाला विविध राजकीय विचारप्रणालीचा, सिध्दातांचा आणि... संकल्पनांचा अभ्यास करावा लागतो. वसाहतवाद, साम्राज्यवा... राष्ट्रवाद, भांडवलवाद, नववसाहतीवाद, अलिप्तवाद, वंशवाद, मुल... त्ववाद, दहशतवाद इत्यादी विचारप्रणालीचा अभ्यास केल्यानं... आंतरराष्ट्रीय राजकारणातील स्थित्यंतरे आणि डावपेच समजून ये...

वसाहतवादी राज्ये, साम्राज्यवादी, सर्वकषवादी, ... लोकशाहीवादी, साम्यवादी, भांडवलवादी, उदारमतवादी उ... मतवादी, राज्ये आणि त्यांच्यातील परस्परसंबंध, सहकार्य आणि... संघर्ष या अभ्यासाद्वारे आंतरराष्ट्रीय संबंधाचे स्वरूप जाणून घेता येते.

09

राज्यशास्त्र पेपर क्र - ५

1] आंतरराष्ट्रीय राजकारणाची व्याप्ती -

दुसऱ्या महायुद्धापर्यंत आंतरराष्ट्रीय राजकारणाची व्याप्ती मर्यादित होती सुरुवातीला आंतरराष्ट्रीय संबंधांचा अभ्यास हा इतिहासाच्या आणि राज्यशास्त्राच्या अभ्यासाचा एक भाग मानला जात असे गेल्या साठ वर्षांच्या काळात आंतरराष्ट्रीय संबंधांचा अभ्यास एक स्वतंत्र विषय म्हणून अभ्यासला जाऊ लागला अ दुसऱ्या महायुद्धानंतर शीतयुद्धाच्या काळात आंतरराष्ट्रीय क्षेत्रात अनेक घटना घडामोडी घडत आल्या राष्ट्राराष्ट्रांचे संबंध वाढल्यामुळे आंतरराष्ट्रीय संबंधाच्या अभ्यासाची व्याप्ती वाढली गेली औद्योगिक विकास, वैज्ञानिक शोध, दळणवळणाची अत्याधुनिक साधने तंत्रज्ञानातील प्रगती अवकाश संशोधन यामुळे प्रत्येक राष्ट्र अन्य राष्ट्रांशी संबंध ठेवून आपले संरक्षण आणि हितसंवर्धन करीत आहे.

अर्थात राष्ट्रांच्या या परस्परसंबंधात सहकार्याबरोबर स्पर्धा, संघर्ष, युद्धे झाली आहेत. अर्थ व्यापार संस्कृती यांच्या देवाणघेवाणी बरोबर त्यांच्यात वाद संघर्ष झाले आहेत भांडवलवाद, साम्यवाद, लोकशाहीकरण, उदारीकरण, खासगीकरण, जागतिकीकरण यांचा प्रभाव आणि परिणाम आंतरराष्ट्रीय संबंधांवर पडलेला आहे वंशवाद, मूलतत्ववाद, दहशतवाद यांचा परिणाम आंतरराष्ट्रीय संबंधावर झालेला आहे अशा प्रकारे एकविसाव्या शतकातील आंतरराष्ट्रीय संबंधाचे स्वरूप अधिक विस्तृत, व्यापक झालेले आहे विविध विचारवंतांनी आंतरराष्ट्रीय संबंधाची व्याप्ती स्पष्ट केलेली आहे.

ग्रेसन कर्क - यांच्या मते अमेरिकेतील एका परराष्ट्रीयसंबंधविषयक आयोगाने 1947 साली आपल्या अहवालात पुढील पाच विषयांचा समावेश केला जातो.

1] राजकीय व्यवस्थेचे स्वरूप आणि कार्य.

2] राष्ट्रसत्तेवर प्रभाव पाडणाऱ्या घटकांचा अभ्यास

3] प्रमुख राष्ट्रांचे परराष्ट्र धोरण आणि त्याचे आंतरराष्ट्रीय क्षेत्रातील स्थान.

4] आंतरराष्ट्रीय संबंधाचा आधुनिक इतिहास

5] स्थिर स्वरूपाच्या विश्वव्यवस्थेच्या निर्मितीसंबंधीची प्रक्रिया

१९५४ साली विन्सेंट बेकर यांनी आंतरराष्ट्रीय संबं- ध्या अभ्यासात पुढील घटकांचा समावेश केलेला आढळतो.

१) आंतरराष्ट्रीय संबंधाचे स्वरूप आणि त्यातील प्रमुख घटकांचा अभ्यास.

२) आंतरराष्ट्रीय क्षेत्रातील राजकीय, आर्थिक व सामाजिक स्व- घटनांचा अभ्यास.

३) राष्ट्रीय सत्तेचे प्रमुख घटक (साधने)

४) राष्ट्रीय सत्तेवरील मर्यादा (नियंत्रण)

५) प्रमुख राष्ट्रीय सत्तांचे परराष्ट्र धोरण.

आंतरराष्ट्रीय राजकारणाच्या व्याप्तीत पुढील विषयांचा अभ्यास केला जा-

१) राजकीय व्यवस्थांच्या परस्परसंबंधाचा अभ्यास - आंतरराष्ट्रीय संबंधात राज्य हा घटक महत्वाचा असून राष्ट्र राष्ट्रांच्या परस्परसंबंधातून अ- राष्ट्रीय राजकारण घडत असते. प्रत्येक राष्ट्राचे अन्य राष्ट्रांशी राज- नैतिक, आर्थिक, व्यापरविषयक, सांस्कृतिक स्वरूपाचे संबंध असतात.

राष्ट्राच्या संरक्षणासाठी आणि संवर्धनासाठी आंतरराष्ट्रीय संबंध प्रस्थापित केले असतात. उदा., भारताचे बांगलादेश, पाकिस्तान, भुतान, नेपाळ, म्यानमार, श्रीलंका, चीन अफगाणिस्तान इत्यादी शेजारील राष्ट्रांशी ऐतहासिक, भौगोलिक, आर्थिक, सांस्कृतिक, संरक्षण, व्यापार, धार्मिक, सामरिक स्वरूपाचे संबंध प्रस्थापित झालेले आहेत.

२) राष्ट्रीय सत्ता आणि तिच्या घटकांचा अभ्यास - आंतरराष्ट्रीय राजकारण हे राष्ट्रीय सत्तेच्या भोवती फिरत असते. प्रत्येक राष्ट्राच्या राजनीतीत राष्ट्रीय सत्ता महत्वाची असते विविध घटकांद्वारे राष्ट्रीय सत्ता निश्चित होत असते आंतरराष्ट्रीय राजकारणात शक्ती हा घटक महत्व- पुर्ण व आवश्यक असतो. भौगोलिक स्थिती नैसर्गिक साधने लोक- संख्या तंत्र विज्ञान, विचारप्रणाली, नेतृत्व, राष्ट्रीय चारित्र्य, राजकीय व्यवस्था, लष्करी सामर्थ्य इत्यादी घटकांचा अभ्यास आंतरराष्ट्रीय राज- -कारणाच्या व्याप्तीत समाविष्ट होऊ शकतो.

३) आंतरराष्ट्रीय संस्था - संघटनांचा अभ्यास - आंतरराष्ट्रीय संबंधाच्या अभ्यासात सर्व आंतरराष्ट्रीय संस्था आणि संघटना यांचा अभ्यास केला जातो.

राष्ट्रसंघ संयुक्त राष्ट्रसंघ सुरक्षा समिती, युनेस्को, विश्व व्यापार संघटना, युरोपियन महासंघ, विश्व बँक, कोलंबो योजना, आंतरराष्ट्रीय मजुर संघटना, विश्व आरोग्य संघटना, नाटो, सीटो, सेन्टो